

**RADA MIEJSKA
W BISKUPCU**

UCHWAŁA Nr XXXI/246/2013

Rady Miejskiej w Biskupcu

z dnia 20 marca 2013 r.

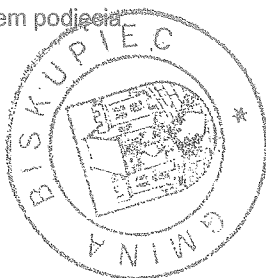
w sprawie przyjęcia "Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Miasta i Gminy Biskupiec na lata 2012-2032".

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz założeń "Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032" przyjętego uchwałą nr 122/2009 Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2009 r. (zmienioną uchwałą nr 39/2010 z dnia 15 marca 2010 r.) - Rada Miejska w Biskupcu uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się "Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Miasta i Gminy Biskupiec na lata 2012-2032" stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Biskupca.

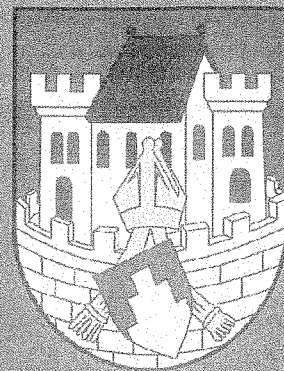
§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ**

Waldemar Kwiatek

Urząd Miejski w Biskupcu

Program usuwania azbestu i
wytrobów zawierających
azbest dla Miasta i Gminy
Biskupiec na lata 2012 - 2032

/wraz z inwentaryzacją/

SPIS TREŚCI

1.	Wstęp	3
1.1	Podstawa prawna	3
1.2	Cel opracowania	4
2.	Podstawowe dane dotyczące obszaru Miasta i Gminy Biskupiec objętego programem	5
2.1	Położenie geograficzne	5
2.2	Warunki glebowe	7
2.3	Wody powierzchniowe	7
2.4	Środowisko przyrodnicze	9
2.5	Demografia	11
2.6	Infrastruktura	13
3.	Założenia programu usuwania wyrobów zawierających azbest	13
3.1	Założenia ogólne programu	13
3.2	Cele i zadania programu	14
4.	Azbest, jego charakterystyka i zastosowania w przemyśle i w budownictwie	14
4.1	Budowa azbestu	14
4.2	Klasyfikacja wyrobów azbestowych	15
4.3	Właściwości i zastosowanie azbestu	15
4.4	Zastosowanie azbestu	16
4.5	Wpływ azbestu na organizm ludzki	17
4.6	Wpływ azbestu na środowisko	18
4.7	Obowiązki właścicieli i zarządzających obiektami, instalacjami lub urządzeniami zawierającymi azbest lub wyroby zawierające azbest	19
4.8	Obowiązki wykonawców prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest - wytwórców odpadów niebezpiecznych	21
4.9	Obowiązki wykonawców prowadzących działalność w zakresie transportu odpadów niebezpiecznych zawierających azbest	23
4.10	Zamienniki azbestu	24
5.	Składowanie wyrobów azbestowych	24
6.	Plan ochrony zdrowia mieszkańców gminy przed szkodliwością azbestu	28
7.	Iwentaryzacja wyrobów zawierających azbest	28
8.1	Ilość wyrobów zawierających azbest	28
8.2	Stopień pilności usuwania wyrobów zawierających azbest w świetle oceny stanu technicznego obiektów	31
8.	Harmonogram realizacji programu	31
9.1	Szacunkowe koszty realizacji programu	31
9.2	Całkowite koszty realizacji Programu	32
9.3	Harmonogram finansowo – rzeczowy	34
9.4	Finansowanie prac związanych z usuwaniem azbestu	36
9.5	Monitoring realizacji programu	45
9.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	46
10.	Bibliografia	48
11.	Załączniki	48

1. WSTĘP

Opracowanie niniejszego dokumentu związane jest z realizacją zapisów zawartych w Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032, przyjętym przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej uchwałą nr 122/2009 z dnia 14 lipca 2009 roku (zmienionej uchwałą nr 39/2010 z 15 marca 2010 r.).

Celem Programu jest:

- usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest,
- minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju,
- likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Na poziomie lokalnym zadania wynikające z Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 powinny być realizowane m.in. przez samorząd gminny, do zadań którego w szczególności należy przygotowywanie i aktualizacja programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest.

1.1 PODSTAWA PRAWNA

Podstawa prawna sporządzenia programu usuwania wyrobów zawierających azbest:

- Rezolucja Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 19 czerwca 1997r. – w sprawie programu wycofania azbestu z gospodarki (M. P. Nr 38, poz. 373), w której Rada Ministrów została wezwana m.in. do opracowania programu zmierzającego do wycofania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski;
- Ustawa z dnia 19 czerwca 1997r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 101, poz. 628, z 1998r., Nr 156, poz. 1018, z 2000r. Nr 88, poz. 986 oraz z 2001r. Nr 100, poz. 1085 i Nr 154, poz. 1793), która zakazuje importu, produkcji oraz obrotu azbestu i wyrobów zawierających tą substancję na terytorium Polski;
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.), która określa zasady ochrony środowiska i warunki korzystania z jego zasobów. Zgodnie z art. 160 ustawy azbest jest substancją stwarzającą szczególne zagrożenie dla środowiska, wobec czego zabrania się wprowadzania go do obrotu lub ponownego wykorzystania, zaś wykorzystywane wyroby zawierające azbest podlegają sukcesywnej eliminacji (art. 162). Wykorzystujący materiały zawierające azbest są zobowiązani do udokumentowania rodzaju, ilości i miejsca ich występowania oraz przedłożenia informacji wojewodzie (od 2008 r. – marszałkowi województwa), wójtowi/burmistrzowi;
- Rządowy Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terytorium Polski w latach 2002 - 2032 - przyjęty przez Radę Ministrów RP w dniu 14 maja 2002 r.;

- Krajowy Program Oczyszczania Kraju z azbestu na lata 2009 – 2032 przyjęty przez Radę Ministrów 14 lipca 2009r.;
- Ustawa z dnia 19 czerwca 1997r o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (tekst jednolity Dz. U z 2005 r. Nr 10 poz. 72) wraz z właściwymi przepisami wykonawczymi;
- Ustawa o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. (Dz. U. z 2013 r., poz. 21);
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest (Dz. U. z 2011 r. Nr 8 poz. 31), które wprowadza obowiązek inwentaryzacji przez właścicieli / zarządców miejsc, gdzie był lub jest wykorzystywany azbest i składanie corocznie informacji do właściwego wójta/burmistrza (osoby fizyczne) lub do wojewody (osoby prawne);
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71, poz. 649), które nakłada na właścicieli lub zarządców obiektów, urządzeń budowlanych, instalacji przemysłowych i in. miejsc zawierających azbest obowiązek okresowej kontroli stanu tych wyrobów oraz sporządzenia oceny stanu i możliwości użytkowania analizowanych wyrobów. Pierwszą kontrolę należało wykonać w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia (tj. w listopadzie 2004 r.), sporządzając w 2 egzemplarzach ocenę stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest. Jeden egz. oceny podmiot powinien przechowywać, natomiast drugi egz. przekazać właściwemu organowi nadzoru budowlanego - w terminie 30 dni od jej sporządzenia;
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami;
- Plan gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2011-2016 (WPGO) przyjęty uchwałą Nr XVIII/333/12 z dnia 19 czerwca 2012 r. przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego

1.2 CEL OPRACOWANIA

Celem opracowania jest:

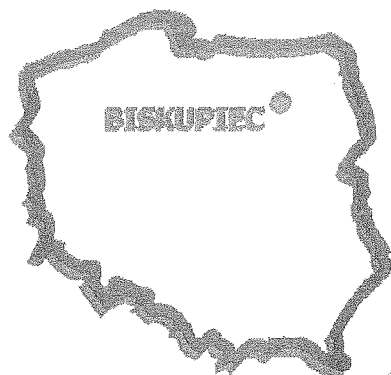
- oczyszczanie terytorium Miasta i Gminy Biskupiec z azbestu oraz usunięcie stosowanych od wielu lat wyrobów zawierających azbest,
- wyeliminowanie negatywnych skutków zdrowotnych u mieszkańców Miasta i Gminy Biskupiec spowodowanych azbestem,
- spowodowanie sukcesywnej likwidacji oddziaływania azbestu na środowisko i doprowadzenie do spełnienia wymogów ochrony środowiska.

Osiągając cel Gmina Biskupiec wypełni zobowiązanie, jakie Polska złożyła Unii Europejskiej, deklarując oczyszczenie terenu Państwa z azbestu i wyrobów go zawierających z terenu powiatu do 2032 roku.

2. PODSTAWOWE DANE DOTYCZĄCE OBSZARU MIASTA I GMINY BISKUPIEC OBJĘTEGO PROGRAMEM

2.1 POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE

Gmina Biskupiec leży na terenie Polski północno-wschodniej, w centralnej części województwa warmińsko – mazurskiego, na pograniczu pojezierzy olsztyńskiego i mrągowskiego. Walorem Gminy Biskupiec jest jej lokalizacja w niewielkiej odległości od atrakcyjnych turystycznie miejsc, m.in.: Gierłoży – 57 km, Giżycka – 60 km, Mikołajek – 49 km, Mrągowa – 26 km, Olsztyna – 39 km, Reszla – 26 km, Szczytna – 38 km, Świętej Lipki – 36 km. Biskupiec graniczy z gminami: od północy – Kolno; od wschodu – Sorkwity; od południa – Dźwierzuty; od zachodu – Barczewo; od północnego zachodu – Jeziorany. Wraz z gminą Kolno Gmina Biskupiec stanowi najbardziej wysuniętą na wschód część terytorium powiatu ziemskiego olsztyńskiego. Powierzchnia Gminy Biskupiec wynosi 29 039 ha, co stanowi 1,2% powierzchni województwa warmińsko-mazurskiego. Teren miasta obejmuje powierzchnię 500 ha.

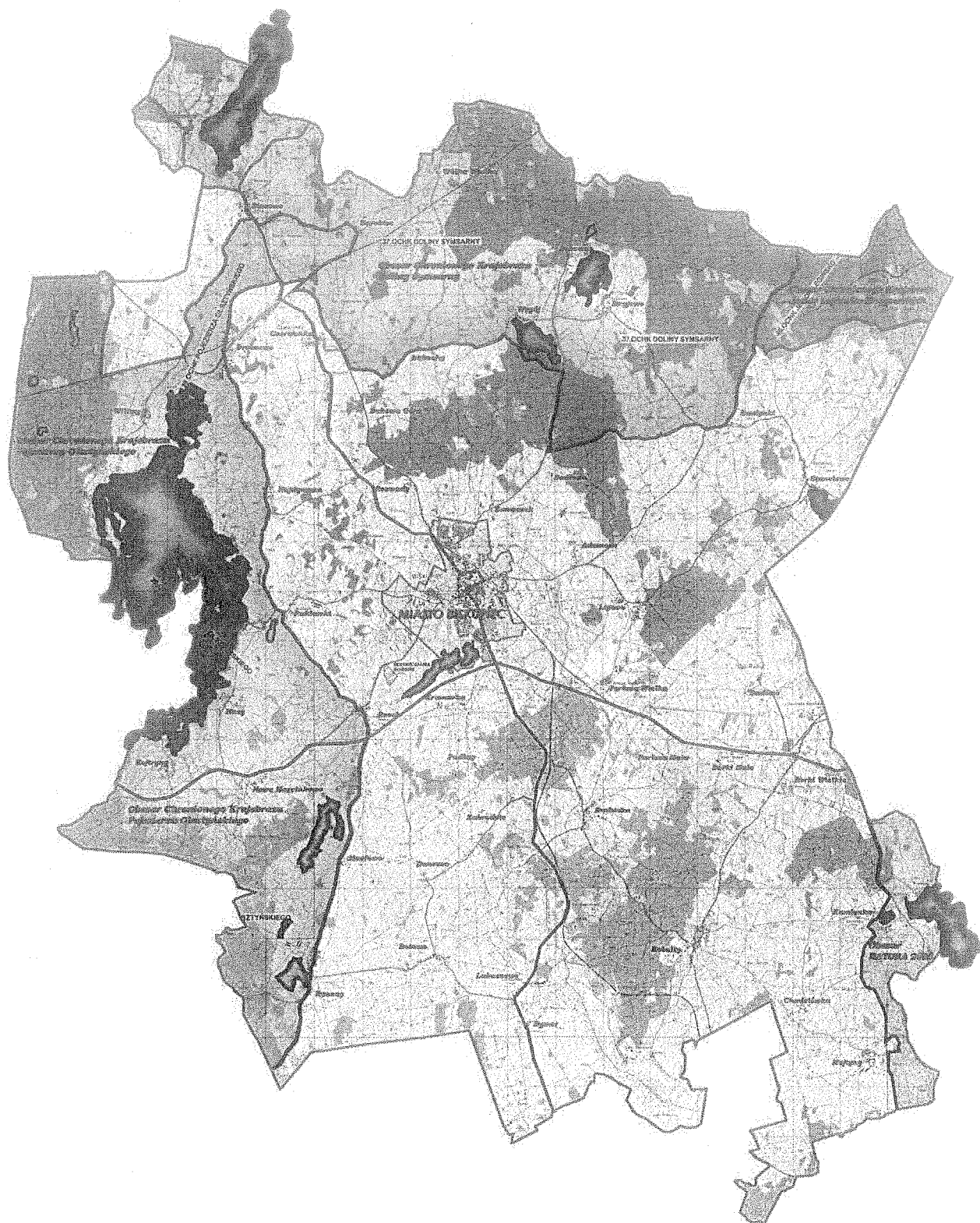

Lokalizacja Biskupca
na mapie Polski

Lokalizacja Biskupca
na mapie województwa
Warmińsko – Mazurskiego

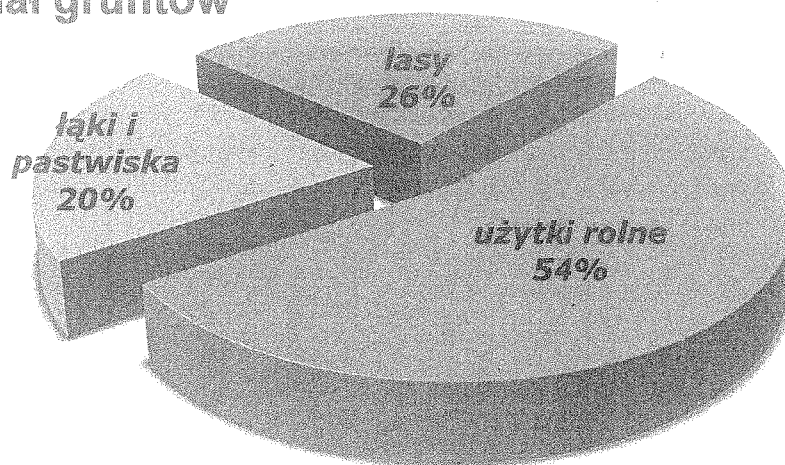
MAPA GMINY BISKUPIEC

2.2 WARUNKI GLEBOWE

Warunki klimatyczno-glebowe i czyste środowisko w mieście i gminie Biskupiec sprzyjają rozwojowi rolnictwa, w tym produkcji zdrowej żywności. Użytki rolne stanowią 16 677 ha, w tym grunty orne - 9 808 ha. Na łąki i pastwiska przypada 6 352 ha, na sady - 35 ha. Na terenie gminy przeważają gleby IV i V klasy. Lasy obejmują 7 940 ha. Większe kompleksy leśne w okolicach miasta Biskupiec znajdują się w północnej i północno-wschodniej części gminy, w otoczeniu jeziora Dadaj, Korek i Białe, w centralnej części na północ od miasta oraz w południowej części Gminy.

Podział gruntów

W lasach przeważają świerk, sosna, brzoza dąb, olsza, modrzew, grab i jesion. Ogółem w Gminie jest ok. 860 gospodarstw rolnych prowadzących produkcję. Przeciętna wielkość gospodarstwa wynosi około 5-10 ha. Należy podkreślić znaczną ilość gospodarstw rolnych (169 gospodarstw) o dużym areale gruntów. Głównym kierunkiem produkcji jest chów bydła, trzody chlewnej, hodowla drobiu oraz uprawa zbóż i roślin okopowych.

Lasy w zdecydowanej większości są własnością Skarbu Państwa. Lasy stanowią naturalne zaplecze surowcowe dla zlokalizowanych w Gminie przedsiębiorstw przemysłowych i drobnych zakładów przetwórstwa drewna, a także są istotnym czynnikiem potencjalnego rozwoju turystyki oraz myślistwa.

2.3 WODY POWIERZCHNIOWE

Obszar Gminy Biskupiec ma charakter wododziałowy. Znaczna jej część położona jest w dorzeczu Pregocy, a jedynie niewielkie fragmenty w południowo-wschodniej części

położone są w dorzeczu Wisły. Sieć hydrograficzna gminy jest dobrze rozwinięta - pod wodami znajduje się 1800 ha gruntów.

Wody powierzchniowe zdominowane są obszarowo przez jeziora, których na terenie gminy jest 15. W większości są to jeziora niewielkie, jedynie kilka przekracza powierzchnię 100 ha. Jeziorność obszaru gminy wynosi 5%. Obecność jezior znacznie podnosi walory estetyczne krajobrazu.

L.p.	Nazwa jeziora	Powierzchnia jeziora [ha]
1.	Dadaj	1013,33
2.	Tejstymy	218,78
3.	Pierwój	143,63
4.	Stryjewskie	73,8
5.	Rzeckie	62,61
6.	Węgój	54,97
7.	Rasząg	39,00
8.	Kraksy	30,72
9.	Jelmuń	10,96
10.	Korek	8,63
11.	Bartosz	8,63
12.	Kamionka	7,37
13.	Duży Gembor	6,53
14.	Galk	4,23
15.	Mały Gembor	1,83

Największym jeziorem jest położone przy zachodniej granicy gminy Jezioro Dadaj o powierzchni lustra wody około 1013 ha. Dadaj jest jeziorem silnie wydłużonym, rynnowym. Jego największy dopływ stanowi rzeka Dymer, uchodząca do części południowej. W niewielkiej odległości od tego dopływu bierze początek rzeka Dadaj, wypływająca z jeziora na południowy zachód. Drugim co do wielkości zbiornikiem wodnym na terenie gminy Biskupiec jest jezioro Tejstymy o powierzchni zwierciadła wody 198, 2 ha z wyspą o powierzchni 1,2 ha. Kolejnymi dużymi jeziorami są jeziora: Węgój, Kraksy, Pierwój i Stryjewskie. Występujące na terenie gminy jeziora różnią się między sobą kształtem, pojemnością, głębokością maksymalną (od 5 do 38 m), stopniem rozwinięcia linii brzegowej i trofizmem. Wspólną cechą jest natomiast ich geneza - pochodzenie wszystkich związane jest z działalnością lądolodu lub wód roztopowych. Wszystkie jeziora stanowią własność Skarbu Państwa i pozostają w administracji Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Cechą charakterystyczną sieci rzecznej wykształconej na terenie Gminy Biskupiec jest jej młody wiek. System rzeczny ukształtował się dopiero w holocen po wycofaniu lądolodu. Rzeki na terenie gminy bardzo często łączą ze sobą jeziora doprowadzając i odprowadzając z nich wodę, np. do jeziora Dadaj uchodzi kilka największych na terenie gminy rzek: Czerwonka wypływająca z jeziora Węgój, Biesówka wypływająca z jeziora Tejstymy oraz Dymer łącząca Dadaj z jeziorem Kraksy (różne odcinki rzeki mają odmienne nazwy: górny

odcinek nosi nazwę Kanał Dymerski - Dymier, odcinek pomiędzy jeziorem Dadaż i jeziorem Pisz - Dadaż, pomiędzy jeziorami Pisz i Wadąg - Pisz Warmińska, a poniżej jeziora Wadąg - Wadąg). Sieć hydrograficzną gminy uzupełniają liczne niewielkie bezimienne ciekł bardzo często prowadzące wody okresowo oraz sztuczne rowy. Przez południową część gminy i miasto Biskupiec poprowadzony został Kanał Dymerski kończący swój bieg w jeziorze Kraksy. Oprócz tego na terenie gminy występują liczne elementy hydrograficzne w postaci mokradeł i bagien powstałych w bezodpływowych zagłębieniach.

2.4 ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

System Obszarów Chronionych Województwa Warmińsko-Mazurskiego:

Cały obszar Gminy Biskupiec włączony został w granice Systemu Obszarów Chronionych Województwa Warmińsko-Mazurskiego (Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Symsarny, Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Legińsko - Mrągowskich, Obszar Chronionego Krajobrazu Pojezierza Olsztyńskiego). Znaczna część terenu gminy objęta jest ochroną, jako obszary chronionego krajobrazu. Komunikują one obszar gminy z parkami krajobrazowymi całego województwa, i dalej znajdują kontynuację poza jego granicami. Tak stworzony SOCh stwarza lepsze warunki skutecznej ochrony walorów i zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych całego regionu północno-wschodniej części Polski. Na terenie gminy ustanowiono dotychczas dwa rezerваты przyrody: "Dębowo" i "Zabrodzie" zajmujące łącznie 52,02 ha, co stanowi 0,18% powierzchni gminy, użytki ekologiczne m.in. „Parleskie Wzgórza”, „Jezioro Galk” i „Jezioro Korek”. System obszarów chronionych na terenie gminy Biskupiec uzupełniają 4 zespoły przyrodniczo – krajobrazowe utworzone w celu ochrony jednego z najbogatszych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym obszaru Mazur tj. „Jezioro Sorkwické”, „Kobułckie Wzgórza”, „Rzeka Babant i Jezioro Białe” i „Jezioro Rzeckie”.

Krajowa Sieć Ekologiczna ECONET – Polska:

Znaczna powierzchnia Gminy Biskupiec znalazła się w obrębie Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET – Polska, stanowiącej element Europejskiej Sieci Ekologicznej EECONET. Jako najcenniejsze przyrodniczo obszary uznano wschodnią i południowo-wschodnią część gminy. Dwa niewielkie fragmenty omawianego obszaru uzyskały rangę obszarów węzłowych o znaczeniu międzynarodowym.

Zielone Płuca Polski:

Obszar objęty porozumieniem działań na rzecz ekorozwoju Zielone Płuca Polski zajmuje obecnie 63 235 km², co stanowi około 20,0% powierzchni kraju. Położony jest w północno-wschodniej jego części. Podstawą delimitacji obszaru były jedne z najcenniejszych w kraju i Europie systemy ekologiczne. W granicach obszaru Zielone Płuca Polski leży województwo

warmińsko – mazurskie, podlaskie, część województwa mazowieckiego, kujawsko-pomorskiego i pomorskiego. Celem utworzenia obszaru funkcjonalnego była zarówno ochrona jego walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych, jak również stworzenie podstaw i realizacja zasad zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego tego obszaru.

Zielone Płuca Europy:

W 1992 r. Polska podjęła inicjatywę rozszerzenia Idee Zielonych Płuc Polski na obszar Zielonych Płuc Europy, który swym zasięgiem, oprócz terenów Polski, w tym województwa warmińsko-mazurskiego, obejmuje najcenniejsze tereny przyrodnicze obszaru Litwy, Łotwy, Estonii, Federacji Rosyjskiej (Obwód Kaliningradzki), Białorusi i Ukrainy. Koncepcja ta uzyskała jedynie wstępną aprobatę zainteresowanych stron, jednak w przyszłości otworzy drogę do wspólnych działań na obszarze liczącym 760 tys. km², stanowiącym 5% powierzchni Europy. Na obszarze tym wyróżniono 22 obszary węzłowe mające znaczenie przyrodnicze i kulturowe. Celem utworzenia obszaru jest zapobieganie dalszej degradacji elementów przyrodniczych oraz stworzenie układu makroregionalnego, w którym rozwój ekonomiczny harmonijnie łączy się z zasadami utrzymania równowagi ekologicznej.

Zielony Pierścień Bałtyku:

Koncepcja utworzenia Zielonego Pierścienia Bałtyku jest kolejną alternatywą wpisania północno-wschodniej części kraju w działania międzynarodowe na rzecz ochrony dziedzictwa przyrodniczego. Omawiany obszar położony jest w obrębie nadbałtyckiej strefy pojezierniej, która obejmuje tereny od Skandynawii poprzez północno-zachodnie tereny Federacji Rosyjskiej, Estonię, Łotwę, Litwę, północną Białoruś, północną Polskę (w tym województwo warmińsko-mazurskie) po północne Niemcy. Zgodnie z założeniami wyznaczenia Zielonego Pierścienia Bałtyku wszystkie działania podejmowane na jego obszarze powinny uwzględniać konieczność ochrony zasobów przyrody regionu oraz wzmacniać istniejące struktury przyrodnicze. Gmina Biskupiec leży w obszarze danego terytorium, stąd jej działania muszą zostać skierowane na utrzymanie i poprawę wysokiej jakości środowiska i zapobiegania jego degradacji.

Euroregion Niemen:

Euroregion Niemen został utworzony na mocy porozumienia pomiędzy Polską, Litwą, Białorusią i Federacją Rosyjską (Obwód Kaliningradzki). Jego głównym celem jest wspieranie rozwoju gospodarczego strefy przygranicznej, ochrona środowiska przyrodniczego, unowocześnienie gospodarki rolnej i leśnej oraz rozwój wspólnej infrastruktury technicznej. Bardzo ważnym elementem współpracy krajów w ramach utworzonego Euroregionu jest również wymiana myśli technicznej i naukowej, a także współpraca w dziedzinie oświaty, kultury i sportu. Miasto i Gmina Biskupiec ma możliwość

aktywnego uczestnictwa w stowarzyszeniu i wraz z pozostałymi partnerami działać w kierunku ochrony środowiska i poprawy infrastruktury.

Euroregion Bałtyk:

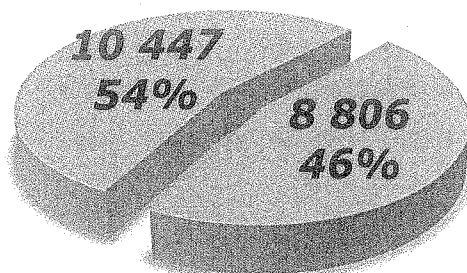
Porozumienie o utworzeniu Euroregionu Bałtyk zawarte zostało przez Polskę, Danię, Łotwę, Litwę, Szwecję i Federację Rosyjską. Idea, która przyświeca porozumieniu jest kształtowanie wspólnej polityki przestrzennej, realizacja zasad zrównoważonego rozwoju, współpraca w ramach ochrony i rewitalizacji (odtworzenia) zasobów środowiska przyrodniczego, a także podejmowanie wspólnych działań w zakresie rozwoju turystyki, edukacji, kultury, problemów społecznych i bezpieczeństwa publicznego oraz tworzenie banku informacji dotyczących różnych sfer życia. Miasto i Gmina Biskupiec stanowi istotne ogniwo organizacji ponadregionalnej. Jej walory przyrodnicze i kulturalne zostały docenione na forum, zwłaszcza średniowieczny gotycki układ przestrzenny starego miasta z kamieniczkami; dawny ratusz murowany z 1895 r., gotycki Kościół parafialny, wieża ciśnień murowana; pracownia snycerska. Atuty gminy są tym silniejsze, iż obszar leży na terenie „Zielonych Płuc Polski” oraz posiada liczne jeziora, parki podworskie, zabytki sakralne.

Natura 2000:

Program Natura 2000 jest najbardziej ambitną inicjatywą, jaką kiedykolwiek podjęto w celu zachowania bogatego dziedzictwa naturalnego Europy. Program umożliwia współdziałanie wszystkich 27 państw UE w zakresie ochrony najbardziej cennych gatunków i siedlisk na całym ich obszarze występowania w Europie, niezależnie od granic państwowych. Głównym celem programu jest stworzenie ekologicznej sieci obszarów znanej pod nazwą „sieć Natura 2000”. Łącznie obszary te są największym systemem obszarów chronionych na świecie. W Gminie Biskupiec tą formą ochrony objęte są tereny południowo-wschodnie o łącznej powierzchni 671,6 ha (Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk: Ostoja Piska – PLH 280048, Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków: Puszcza Piska – PLB 280008).

2.5 DEMOGRAFIA

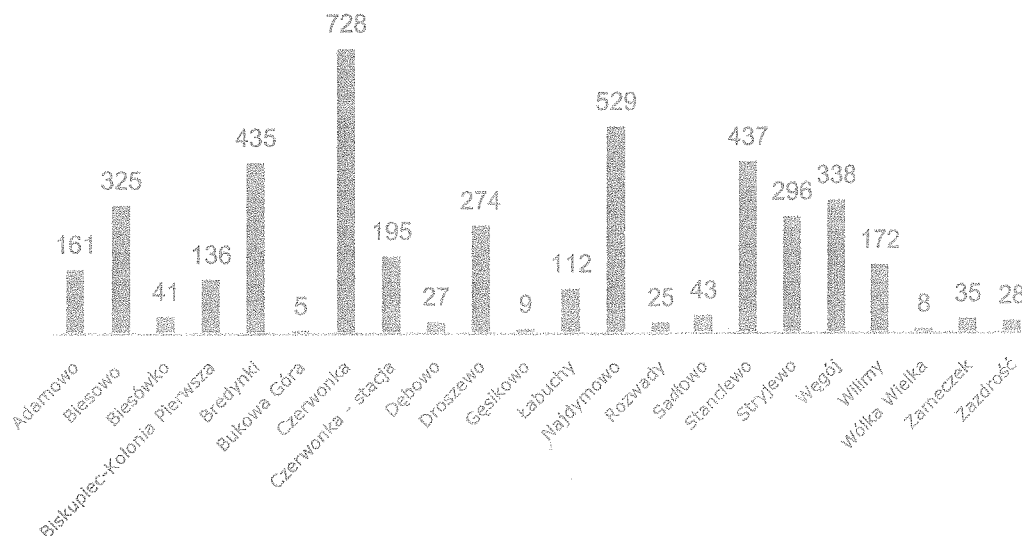
Na dzień 31.12.2011 r., całkowita liczba mieszkańców wynosiła 19 253 osób, gdzie przewagę mają mieszkańcy obszaru miejskiego (10 447 osób). Na terenie Gminy Biskupiec znajdują się 53 miejscowości wiejskie, które wchodzi w skład 29 jednostek pomocniczych – sołectw oraz miasto Biskupiec. Stan ludności w Mieście i Gminie Biskupiec obrazują poniższe wykresy.

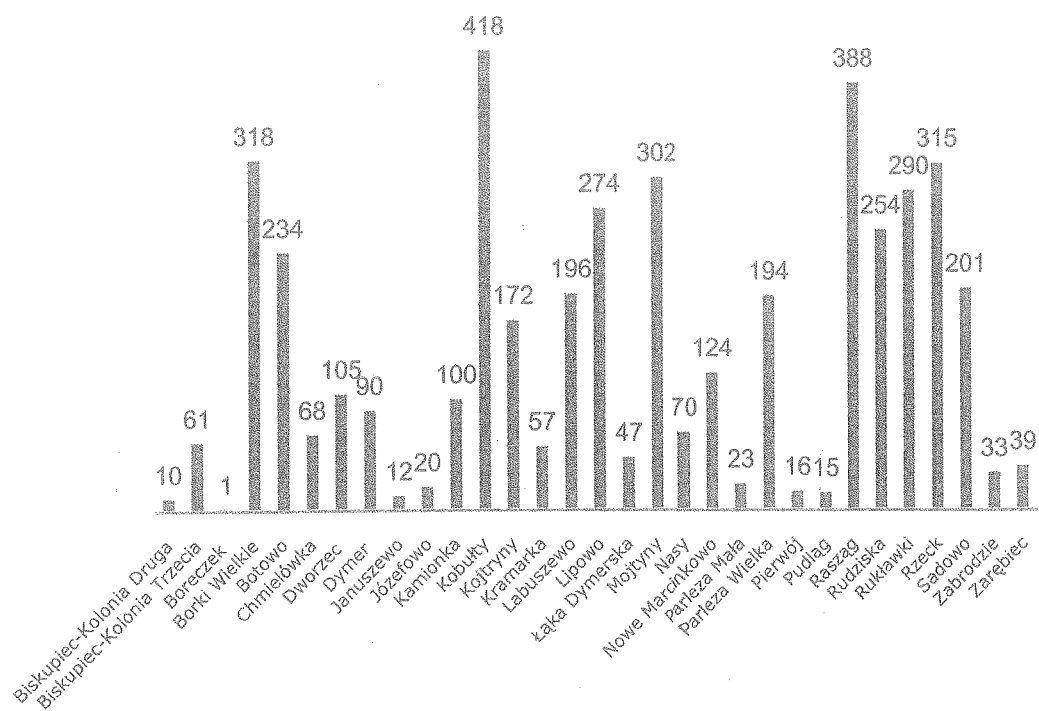
■ Obszar miejski

Ludność (stan na: 31.12.2011r.)

**Północ Gminy Biskupiec /4.359 os./
Liczba ludności na dzień 31.12.2011r.**

**Południe Gminy Biskupiec /4.447 os./
Liczba ludności na dzień 31.12.2011r.**

2.6 INFRASTRUKTURA

Obszar Miasta i Gminy Biskupiec zaopatrzony jest w sieć wodociągową, kanalizacyjną, gazową, elektryczną, teleinformatyczną. Sieci te są w stosunkowo dobrym stanie technicznym.

Wodociągi:

Systemem wodociągowym objęte są wszystkie miejscowości Gminy Biskupiec tj. łącznie 52 miejscowości i Miasto Biskupiec. Braki wody istnieją jedynie na obszarach o zabudowie kolonijnej. Stopień zwodociągowania wynosi 98%. W całej gminie istnieje 2260 sztuk przyłączy wodociągowych. Długość rozdzielczej sieci wodociągowej w Gminie Biskupiec wynosi 254,3 km.

Kanalizacja:

System zbiorczy kanalizacji dostępny jest jedynie dla dziewięciu wsi oraz miasta, co stanowi ponad 68% całej gminy. Skanalizowane jest Miasto Biskupiec oraz miejscowości Biesowo, Czerwonka, Droszewo, Kamionka, Kojtryny, Mojtyny, Najdymowo, Rukławki i Wilimy. Gospodarka ściekowa w pozostałej części gminy oparta jest na zbiornikach bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalniach ścieków.

Gaz:

Sieć gazowa dostępna jest dla mieszkańców w centralnej oraz zachodniej części miasta Biskupiec. Gaz pozwala zasilać w ciepło ok. 70 % miasta.

Drogi:

Ogólna długość dróg w Gminie Biskupiec (gminne, wojewódzkie oraz krajowe) wynosi ok. 192,9 km co przy powierzchni gminy 290,39 km² daje współczynnik gęstości dróg w Gminie Biskupiec na poziomie 66,4 km dróg na 100 km² powierzchni.

3. ZAŁOŻENIA PROGRAMU USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

3.1 ZAŁOŻENIA OGÓLNE PROGRAMU

Obowiązek sporządzenia Programu usuwania azbestu wynika z przyjętego dnia 14 lipca 2009r. przez Radę Ministrów Krajowego Programu Oczyszczania Kraju z azbestu na lata 2009 – 2032. Celami są:

- usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest,
- minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych występowaniem azbestu na terenie kraju,
- minimalizacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

W związku z wstąpieniem Polski do Unii Europejskiej program obliguje do usunięcia wyrobów zawierających azbest do 2032r.

3.2 CELE I ZADANIA PROGRAMU

Celem niniejszego programu jest:

- przygotowanie planu oczyszczenia terenu Miasta i Gminy z wyrobów zawierających azbest,
- usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest,
- dostosowanie działań do wymagań przepisów prawnych obowiązujących w prawodawstwie polskim i Dyrektywach Unii Europejskiej, a dotyczących postępowania z wyrobami zawierającymi azbest,
- stworzenie odpowiednich warunków do ograniczenia negatywnego oddziaływania wyrobów zawierających azbest na zdrowie człowieka i środowisko naturalne.

Powyższe cele programu będą realizowane przez następujące zadania:

- opracowanie planów i programów oczyszczania terenu Gminy Biskupiec z azbestu,
- prowadzenie odpowiednich prac przygotowawczych i dokumentacyjnych,
- prowadzenie szerokiej działalności edukacyjnej i szkoleniowej dotyczącej tematyki azbestowej,
- działalność informacyjna – popularyzacyjna dotycząca bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest, a także ich usuwania z terenu Gminy Biskupiec,
- prowadzenie systemu informacji elektronicznej umożliwiającej stały i systematyczny monitoring postępu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Biskupiec.

4. AZBEST, JEGO CHARAKTERYSTYKA I ZASTOSOWANIA W PRZEMYŚLE I W BUDOWNICTWIE

4.1 BUDOWA AZBESTU

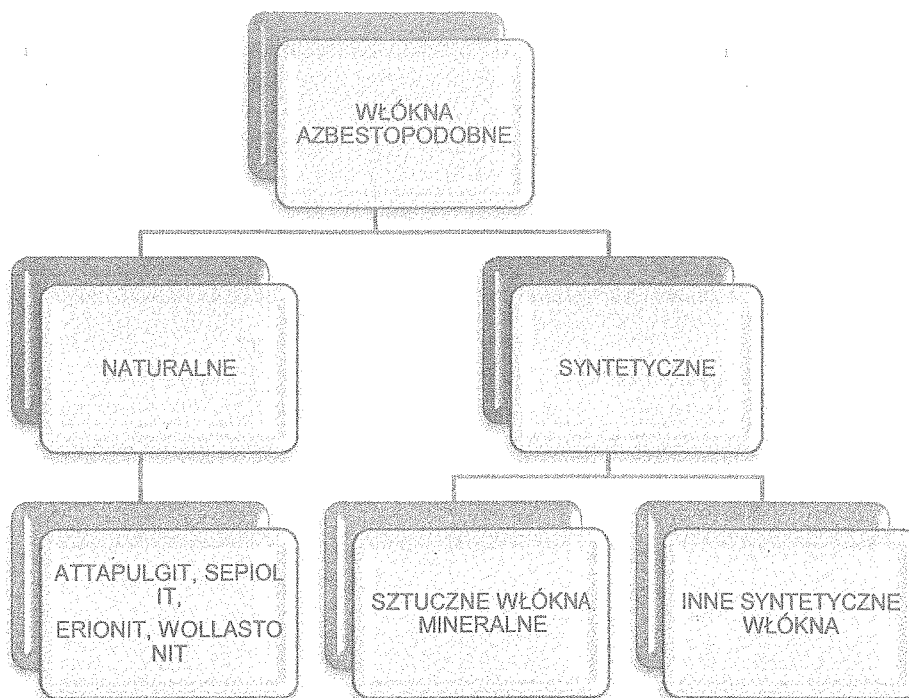
Azbest jest nazwa handlowa grupy materiałów krzemionowych, które występują w formie włóknistej. Należą do nich minerały z grupy serpentynu (chryzotyl) i amfiboli (aktynolit, krokidolit). Włóknistą odmianę minerałów cechuje charakterystyczna struktura w postaci wiązek włókien (w istocie wydłużonych rurek). Długość wiązek wynosi od dziesiątych części milimetra do 10 cm. Azbest poddawany obróbce może rozpadać się na mniejsze cząstki. W przyrodzie występuje około 150 minerałów o pokroju włóknistym. Mogą one podczas procesu produkcyjnego rozdzielać się na sprężyste włókna – fibryle.

4.2 KLASYFIKACJA WYROBÓW AZBESTOWYCH

Pod względem mineralogicznym rozróżnia się dwie grupy azbestów:

- serpentynowe,
- amfibolowe.

Do azbestów serpentynowych należy głównie jedna odmiana azbestu – azbestchryzotylowy. Jest on wydobywany i stosowany w największych ilościach. Spośród azbestów amfibolowych przemysłowe znaczenie mają dwie odmiany: azbest amosytowy i krokidolitowy. Istnieją jeszcze inne odmiany azbestu amfibolowego, np. antofyllit, tremolit i aktynolit, które nie posiadają znaczenia przemysłowego. Do minerałów azbestopodobnych należą: attapulgit, sepiolit, talk włóknisty, wollastonit, serpentynit włóknisty, antrygoryt włóknisty oraz zeolity włókniste.

PODZIAŁ WŁÓKIEN AZBESTOPODOBNYCH

4.3 WŁAŚCIWOŚCI I ZASTOSOWANIE AZBESTU

Azbest posiada szczególne właściwości fizyczno-chemiczne, które sprawiły, że znalazł on wszechstronne zastosowanie w produkcji.

Właściwości azbestu:

- odporność na wysoką temperaturę,
- odporność na chemikalia, kwasy, zasady, wodę morską,
- odporność na ścieranie,
- duża sprężystość i wytrzymałość mechaniczna,

- elastyczność,
- izolacja termiczna i elektryczna,
- słabe przewodnictwo ciepła.

4.4 ZASTOSOWANIE AZBESTU

Jedną z najważniejszych zalet azbestu, dzięki której znalazł on szerokie zastosowanie, jest duża odporność na działanie wysokich temperatur. Właściwości dźwiękochłonne i termoizolacyjne oraz odporność niektórych rodzajów azbestów na działanie zasad i kwasów, czyni ten surowiec o wielu zastosowaniach. Zawartość azbestu w tych wyrobach obejmuje praktycznie cały zakres stężeń, tj. w ilościach od 1 do 100 proc. wag.

Największą popularność w światowej gospodarce zyskały:

- chryzotyl (azbest biały), na który przypada około 95% masy stosowanych minerałów azbestowych,
- krokidolit (azbest niebieski), stosowany rzadziej,
- amosyt (azbest brązowy), stosowany najrzadziej.

Do najbardziej popularnych wyrobów azbestowych należą:

- wyroby azbestowo – cementowe, które powstają z azbestu chryzotylowego i amfiboli, wśród których można wyróżnić:
 - o rury ciśnieniowe
 - o płyty dekarskie
 - o płyty okładzinowe i elewacyjne

Cechuje je lekkość, wytrzymałość na działanie mechaniczne, odporność na gnienie i korozję, ogniotrwałość.

- wyroby uszczelniające, takie jak:

- o płyty azbestowo-kauczukowe

Cechuje je odporność na wysoką temperaturę, elastyczność oraz dobra wytrzymałość na ściskanie.

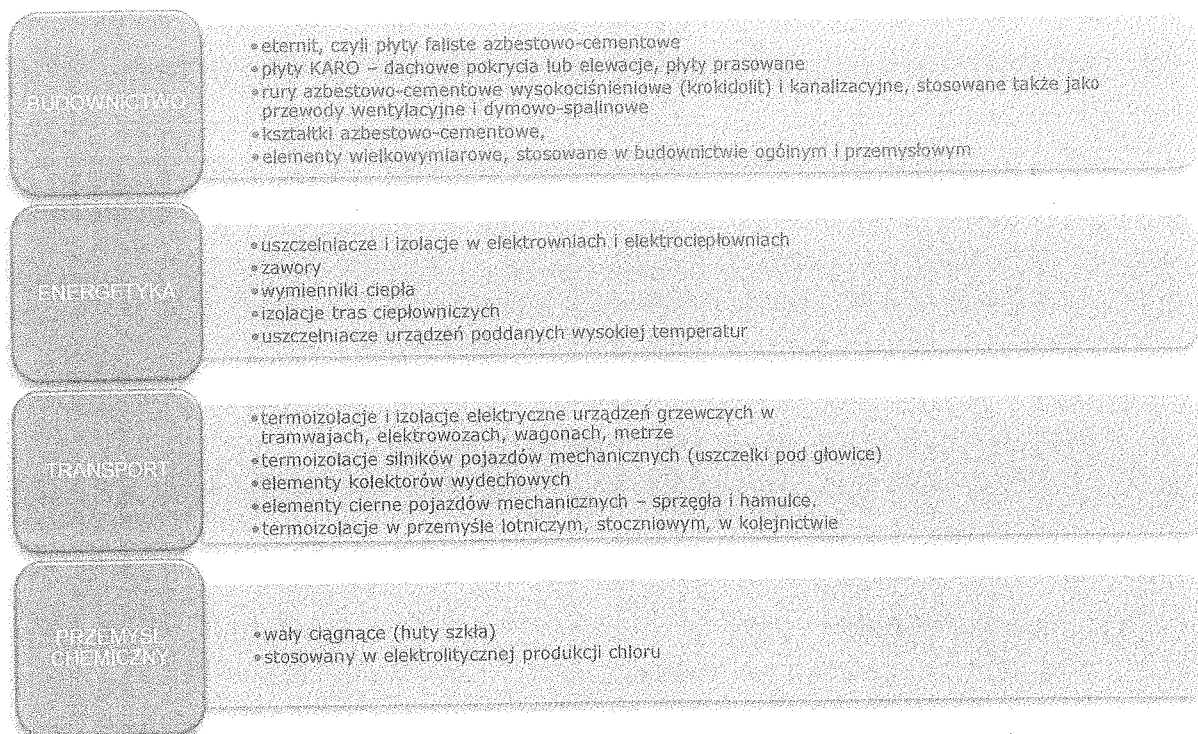
- o szczeliwa plecione

Używane do uszczelnienia części pracujących w wysokich temperaturach oraz w środowiskach zawierających wodę, gazy obojętne i aktywne, kwasy, oleje, smary,

- wyroby cierne, do których należą: klocki hamulcowe, okładziny cierne –stosowane w różnego typu hamulcach,
- wyroby izolacyjne: włóknina, wata, przędza, sznury, tkaniny termoizolacyjne, taśmy. Wyroby izolacyjne stosowane są do izolacji urządzeń pracujących w wysokich

- temperaturach (np. w silnikach okrętowych), a także w kotłach parowych, zbiornikach, wymiennikach ciepła. Wyrabia się także z nich ubrania i tkaniny ognioodporne,
- wyroby hydroizolacyjne, takie jak np.: kity uszczelniające, asfalty drogowe uszlachetnione, papa dachowa, lepiki asfaltowe,
 - wyroby stosowane w przemyśle farmaceutycznym i piwowarskim, gdzie azbest pełni funkcje wypełniacza do lakierów i izolacji przewodów grzewczych.

Azbest stosowany był wszechstronnie w budownictwie, w elektrowniach i elektrociepłowniach, transporcie, a także przemyśle chemicznym.

PRZYKŁADY ZASTOSOWAŃ AZBESTU W GOSPODARCE

4.5 WPŁYW AZBESTU NA ORGANIZM LUDZKI

Chorobotwórcze działanie azbestu powstaje w wyniku wdychania włókien zawieszonych w powietrzu. Jeżeli włókna nie są uwalniane do powietrza oraz nie występuje ich wdychanie, wyroby z udziałem azbestu nie stanowią zagrożenia dla zdrowia. Stopień agresywności pyłu azbestowego zależy od wielu czynników, z których najważniejsze to:

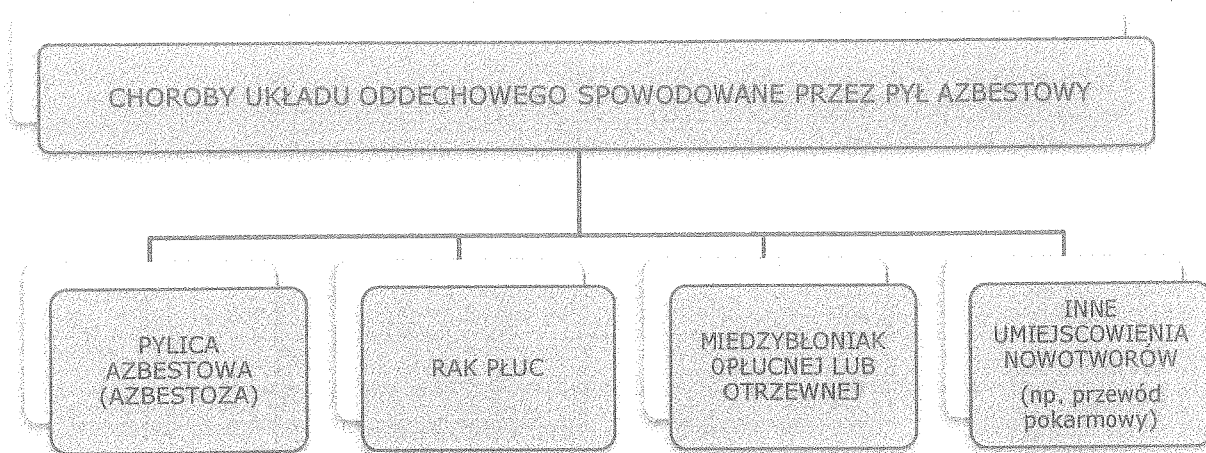
- liczba włókien i stopień ich penetracji w płucach,
- fizyczne i aerodynamiczne cechy włókien.

Włókna cienkie, o średnicy poniżej 3 mikrometrów, przenoszone są łatwiej i docierają do końcowych odcinków dróg oddechowych, podczas gdy włókna grube, o średnicy powyżej 5 mikrometrów, zatrzymują się w górnych odcinkach dróg oddechowych. Największe

zagrożenie dla organizmu ludzkiego stanowią włókna respirabilne. Występują one w trwałej postaci w powietrzu i przedostają się z wdychanym powietrzem do pęcherzyków płucnych. Są one dłuższe od 5 mikrometrów, mają grubość mniejszą od 3 mikrometrów, a stosunek długości włókna do jego grubości nie jest mniejszy niż 3 : 1. Ze względu na to, że włókna azbestu chryzotylowego są łatwiej zatrzymywane w górnych partiach układu oddechowego, w porównaniu z włóknami azbestów amfibolowych oraz ze względu na fakt, że są także skuteczniej usuwane z płuc, narażenie na kontakt z azbestem amfibolowym niesie ze sobą ryzyko zdrowotne.

Mimo istnienia normatywów higienicznych dla stężenia włókien azbestu w powietrzu nie można określić dawki progowej pyłu dla działania rakotwórczego azbestu.

GŁÓWNE CHOROBY UKŁADU ODDECHOWEGO POWODOWANE PRZEZ PYŁ AZBESTOWY

4.6 WPŁYW AZBESTU NA ŚRODOWISKO

Ze względu na specyficzne właściwości azbestu wprowadzony do środowiska utrzymuje się przez czas nieokreślony.

Podstawowymi źródłami przedostawania się azbestu do środowiska jest transport, usuwanie oraz przetwarzanie materiałów.

Źródła przedostawania azbestu do środowiska można podzielić na grupy:

- Naturalne

Zanieczyszczenie skorupy ziemskiej, zanieczyszczenie azbestem eksploatowanych złóż węgla kamiennego, rud miedzi, kamieni budowlanych oraz zanieczyszczenie wód przepływających przez złoża zawierające azbest. Rakotwórcze włókna są wszechobecne

z powodu wietrzenia i korozji formacji geologicznych, a także z powodu działalności człowieka. W praktyce naturalne źródła mają mniejsze znaczenie ze względu na znaczne rozproszenie oraz występowanie na terenach stosunkowo rzadko zaludnionych, podczas kiedy inne źródła, które są związane z działalnością człowieka mają miejsce zwykle na terenach o dużej gęstości zaludnienia.

- Przetwarzanie azbestu

Źródłem zanieczyszczenia środowiska są zakłady przetwórstwa i produkcji azbestu, kopalnie

- Eksploatacja wyrobów azbestowych

Zanieczyszczenie powietrza spowodowane przez stosowanie wyrobów zawierających azbest dotyczy głównie korozji płyt azbestowo – cementowych, eternitu, na które duży wpływ mają „kwaśne deszcze”, a także inne toksyczne substancje występujące w powietrzu atmosferycznym. Źródła występują także wewnątrz pomieszczeń np.: izolacje termiczne zawierające azbest, urządzenia klimatyzacyjne, grzewcze, wentylacyjne

- Gospodarowanie odpadami

Odpady przemysłowe, które mają związek z przetwórstwem azbestu. Tutaj bardzo istotnym problemem w ochronie środowiska jest niewłaściwe zagospodarowanie składowiska odpadów azbestowych (praktycznie niezniszczalne włókna azbestu).

4.7 OBOWIĄZKI WŁAŚCICIELI I ZARZĄDZAJĄCYCH OBIEKTAMI, INSTALACJAMI LUB URZĄDZENIAMI ZAWIERAJĄCYMI AZBEST LUB WYROBY ZAWIERAJĄCE AZBEST

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości, a także obiektu, urządzenia budowlanego, instalacji przemysłowej lub innego miejsca zawierającego azbest, przeprowadza kontrole stanu tych wyrobów w terminach wynikających z oceny stanu tych wyrobów.

Z przeprowadzonej kontroli okresowej sporządza się w jednym egzemplarzu ocenę stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest, zwaną dalej "oceną". Wzór oceny określa załącznik nr 4 do programu usuwania azbestu do rozporządzenia. Podmioty, o których mowa wyżej, przechowują ocenę łącznie z dokumentacją miejsca zawierającego azbest, obiektu, urządzenia budowlanego lub instalacji przemysłowej. Dla budynków oraz obiektów budowlanych niebędących budynkami, dla których jest prowadzona książka obiektu budowlanego na podstawie art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca

1994 r. - Prawo budowlane, ocena ta powinna być dołączona do książki obiektu budowlanego.

W celu bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest należy:

- wyroby niezakwalifikowane do wymiany zabezpieczyć przez:
 - o zabudowę (zamknięcie) przestrzeni, w której znajdują się wyroby zawierające azbest, szczelną przegrodą bez naruszenia samego wyrobu lub
 - o pokrywanie wyrobów lub powierzchni zawierających azbest szczelną powłoką z głęboko penetrujących środków wiążących azbest, posiadających odpowiednią aprobatę techniczną;
- wyeliminować jakąkolwiek obróbkę mechaniczną przy pracach zabezpieczających;
- po dokonaniu zabezpieczenia, o którym mowa powyżej ponownie sporządza się ocenę stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania, w terminie 30 dni od przeprowadzonego zabezpieczenia.

Prace przy naprawie wyrobów zawierających azbest w obiektach i urządzeniach budowlanych lub prace mające na celu jego usunięcie z obiektu lub urządzenia budowlanego powinny być poprzedzone zgłoszeniem tego faktu właściwemu organowi administracji architektoniczno-budowlanej.

Wszelkie prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest należy dokonywać zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994r Prawo budowlane, rozdz. 4 "Postępowanie poprzedzające rozpoczęcie robót budowlanych", rozdz. 5 "Budowa i oddawanie do użytku obiektów budowlanych". Inwestor jest zobowiązany do zorganizowania procesu budowy, z uwzględnieniem zawartych w przepisach zasad bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, a w szczególności zapewnienie:

- opracowania projektu budowlanego i stosownie do potrzeb innych projektów,
- objęcia kierownictwa budowy przez kierownika budowy,
- opracowania planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,
- wykonania i odbioru robót budowlanych przez osoby o odpowiednich kwalifikacjach zawodowych – art. 18 ust. 1 Ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o zmianie ustawy Prawo budowlane.

Zalecenia Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska przy realizacji Programu Usuwania Azbestu

Zgodnie z zasadami ochrony środowiska przyrodniczego: w przypadku prowadzenia prac rozbiórkowych, remontowych, modernizacyjnych i termomodernizacyjnych (które będą prowadzone w celu eliminacji azbestu wbudowanego w elementy konstrukcyjne i izolacyjne obiektów budowlanych) przed ich rozpoczęciem zarządca budynku powinien zlecić ornitologowi inwentaryzację przyrodniczą w zakresie występowania ptaków gatunków chronionych, w szczególności jerzyka (*Apus apus*). W sytuacji, gdy zniszczenie schronienia

jerzyka jest konieczne, należy zwrócić się do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska o wydanie stosownego zezwolenia oraz zapewnić temu gatunkowi zastępcze miejsca lęgowe. Podczas remontu czy termomodernizacji budynku należy zawieszać budki lęgowe dla tych ptaków w miejscach, gdzie dotychczas miały one swoje lęgi.

Poważną przeszkodą jest brak środków finansowych, co uniemożliwia większości właścicielom nieruchomości podejmowanie działań związanych z usuwaniem azbestu, który występuje m.in. w płytach eternitowych pokrywających dachy budynków. Jednym ze sposobów przyspieszenia przez mieszkańców procesu usuwania wyrobów zawierających azbest i jednocześnie zabezpieczenia środowiska przed zagrożeniem spowodowanym nieodpowiednim postępowaniem z odpadami zawierającymi azbest jest pomoc w sfinansowaniu ze źródeł zewnętrznych np. kosztów usuwania, transportu i unieszkodliwiania powstałych przy tym odpadów.

4.8 OBOWIĄZKI WYKONAWCÓW PRAC POLEGAJĄCYCH NA USUWANIU WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST - WYTWÓRCÓW ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH

Demontaż pokryć azbestowo - cementowych jest ściśle regulowany przepisami prawnymi. Zgodnie z obowiązującym prawem prace polegające na usuwaniu lub naprawie wyrobów zawierających azbest mogą być wykonywane wyłącznie przez wykonawców posiadających odpowiednie wyposażenie techniczne do prowadzenia takich prac oraz zatrudniających pracowników przeszkolonych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy usuwaniu i wymianie materiałów zawierających azbest.

Wykonawca prac polegających na zabezpieczeniu lub usunięciu wyrobów zawierających azbest z miejsca, obiektu, urządzenia budowlanego lub instalacji przemysłowej, a także z terenu prac obowiązany jest do zgłoszenia zamiaru przeprowadzenia tych prac właściwemu organowi nadzoru budowlanego, właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy oraz właściwemu państwowemu inspektorowi sanitarnemu, w terminie co najmniej 7 dni przed rozpoczęciem prac. Zgłoszenie powinno zawierać w szczególności:

- rodzaj lub nazwę wyrobów zawierających azbest według grup wyrobów określonych w odrębnych przepisach,
- termin rozpoczęcia i planowanego zakończenia prac,
- adres obiektu, urządzenia budowlanego lub instalacji przemysłowej,
- kopię aktualnej oceny stanu wyrobów zawierających azbest,
- określenie liczby pracowników, którzy przebywać będą w kontakcie z azbestem,
- obowiązanie wykonawcy prac do przedłożenia nowego zgłoszenia w przypadku zmiany warunków prowadzenia robót.

Wykonawca prac, polegających na naprawie lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest z obiektów i urządzeń budowlanych, zobowiązany jest do:

- izolowania od otoczenia obszaru prac przez stosowanie odpowiednich osłon,
- ogrodzenia terenu prac z zachowaniem bezpiecznej odległości od traktów komunikacyjnych dla osób pieszych, nie mniejszej niż 1 m przy stosowaniu osłon,
- umieszczenia tablic ostrzegawczych o treści: "Uwaga! Zagrożenie azbestem", "Osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony",
- zastosowania odpowiednich środków technicznych ograniczających do minimum emisję azbestu do środowiska,
- zastosowania w obiekcie, gdzie prowadzone są prace, odpowiednich zabezpieczeń przed pyleniem i narażeniem na azbest, w tym uszczelnienia otworów okiennych i drzwiowych, a także innych zabezpieczeń przewidzianych w planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,
- codziennego usuwania pozostałości pyłu azbestowego ze strefy prac przy zastosowaniu podciśnieniowego sprzętu odkurzającego lub metodą czyszczenia na mokro,
- izolowania pomieszczeń, w których zostały przekroczone dopuszczalne wartości stężeń pyłu azbestowego dla obszaru prac, w szczególności izolowania pomieszczeń w przypadku prowadzenia prac z wyrobami zawierającymi krokidolit,
- stosowania zespołu szczelnych pomieszczeń, w których następuje oczyszczenie pracowników z azbestu (komora dekontaminacyjna), przy usuwaniu pyłu azbestowego przekraczającego dopuszczalne wartości stężeń,
- zapoznania pracowników bezpośrednio zatrudnionych przy pracach z wyrobami zawierającymi azbest lub ich przedstawicieli z planem prac, a w szczególności z wymogami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy w czasie wykonywania prac.

Prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest prowadzi się w sposób uniemożliwiający emisję azbestu do środowiska oraz powodujący zminimalizowanie pylenia poprzez:

- nawilżanie wodą wyrobów zawierających azbest przed ich usuwaniem lub demontażem i utrzymywanie w stanie wilgotnym przez cały czas pracy;
- demontaż całych wyrobów (płyty, rur, kształtek) bez jakiegokolwiek uszkodzenia, tam gdzie jest to technicznie możliwe;
- odspajanie materiałów trwale związanych z podłożem przy stosowaniu wyłącznie narzędzi ręcznych lub wolnoobrotowych, wyposażonych w miejscowe instalacje odciągające powietrze;
- prowadzenie kontrolnego monitoringu powietrza w przypadku stwierdzenia występowania przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń pyłu azbestu w środowisku pracy, w miejscach prowadzonych prac, w tym również z wyrobami zawierającymi krokidolit;

- codzienne zabezpieczanie zdemontowanych wyrobów i odpadów zawierających azbest oraz ich magazynowanie na wyznaczonym i zabezpieczonym miejscu.

Po wykonaniu prac demontażowych wykonawca prac ma obowiązek złożenia właścicielowi, użytkownikowi wieczystemu lub zarządcy nieruchomości, urządzenia budowlanego, instalacji przemysłowej lub innego miejsca zawierającego azbest pisemnego oświadczenia o prawidłowości wykonania prac oraz o oczyszczeniu terenu z pyłu azbestowego, z zachowaniem właściwych przepisów technicznych i sanitarnych. Oświadczenie przechowuje się przez okres, co najmniej 5 lat.

W świetle nowej ustawy o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. [z dniem wejścia w życie] wygasły decyzje zatwierdzające program gospodarki odpadami niebezpiecznymi i decyzje zatwierdzające program gospodarki odpadami. Nowe regulacje nie przewidują już obowiązku uzyskiwania ww. decyzji. Regulacja ta dotyczy również wytwórców odpadów powstających w wyniku świadczenia usług w zakresie budowy, rozbiórki, remontu obiektów, czyszczenia zbiorników lub urządzeń oraz sprzątania konserwacji i napraw. Oznacza to, że firmy świadczące usługę w zakresie usuwania azbestu (poza instalacjami) nie muszą posiadać ww. decyzji, jednak są zobowiązane do przestrzegania przepisów ustawy o odpadach w zakresie postępowania z wytworzonymi odpadami.

4.9 OBOWIĄZKI WYKONAWCÓW PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE TRANSPORTU ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

Demontaż wyrobów zawierających azbest nierozzerwalnie związany jest z procesem powstawania odpadów. Obecnie jedyną metodą unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest jest ich składowanie na odpowiednich składowiskach odpadów niebezpiecznych.

Wykonawca odpowiada za przetransportowanie wyrobów i odpadów zawierających azbest. Odpady można przekazać tylko podmiotom, które uzyskały zezwolenie właściwego organu na prowadzenie działalności w zakresie unieszkodliwiania odpadów azbestowych i transportu tych odpadów. Transportować należy wyroby w sposób uniemożliwiający emisję azbestu do środowiska, w szczególności przez:

- szczelne opakowanie w folię polietylenową o grubości nie mniejszej niż 0,2 mm wyrobów i odpadów o gęstości objętościowej równej lub większej niż 1.000 kg/m³,
- zestalenie przy użyciu cementu, a następnie po utwardzeniu szczelne opakowanie w folię polietylenową o grubości nie mniejszej niż 0,2 mm odpadów zawierających azbest o gęstości objętościowej mniejszej niż 1.000 kg/m³,
- szczelne opakowanie odpadów pozostających w kontakcie z azbestem i zakwalifikowanych jako odpady o gęstości objętościowej mniejszej niż 1.000 kg/m³ w worki z folii polietylenowej o grubości nie mniejszej niż 0,2 mm, a następnie umieszczenie w opakowaniu zbiorczym z folii polietylenowej i szczelne zamknięcie,

- utrzymywanie w stanie wilgotnym odpadów w trakcie ich przygotowywania do transportu,
- oznakowanie opakowań zgodnie z załącznikiem nr 5 programu usuwania azbestu
- magazynowanie przygotowanych do transportu opakowań w osobnych miejscach zabezpieczonych przed dostępem osób niepowołanych.

Przed załadowaniem przygotowanych odpadów zawierających azbest środek transportu powinien być oczyszczony z elementów umożliwiających uszkodzenie opakowań w trakcie transportu. Ładunek odpadów zawierających azbest powinien być tak umocowany, aby w trakcie transportu nie był narażony na wstrząsy, przewracanie lub wypadnięcie z pojazdu. Odpady zawierające azbest powinny być składowane na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na wydzielonych częściach składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne albo na podziemnych składowiskach odpadów niebezpiecznych. Pojazdy przewożące odpady powinny być zaopatrzone w świadectwo dopuszczenia pojazdu do przewozu odpadów niebezpiecznych. Przed przewożeniem odpadów zawierających azbest przyczepa powinna być oczyszczona z wszelkich ostrych i twardych przedmiotów, które mogłyby uszkodzić folię.

4.10 ZAMIENNIKI AZBESTU

Sztuczne włókna mineralne wprowadzane są na coraz szerszą skalę jako zamienniki azbestu. Wyroby oferowane są w postaci luźnej, jako również w postaci mat, płyt, taśm, sznurów, szczeliw, tektury i papieru. Wyroby charakteryzują się dobrymi właściwościami izolacyjnymi (termicznymi, elektrycznymi i akustycznymi) oraz odpornością chemiczną.

Dostępne zamienniki azbestu to:

- erionit,
- wollastonit,
- attapulgit,
- sepiolit.

5. SKŁADOWANIE WYROBÓW AZBESTOWYCH

W ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach określono wymogi postępowania z odpadami oraz wymogi formalne dla wszystkich posiadaczy odpadów na etapie ich wytwarzania, zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania, w tym składowania, a także wymagania techniczne i organizacyjne dotyczące składowisk odpadów.

Na terenie województwa Warmińsko – Mazurskiego istnieją tylko dwa składowiska wyrobów zawierających azbest. Na terenie Gminy Zalewo w miejscowości Półwieś oraz w Elblągu. Obydwa składowiska są ogólnodostępne, z tym, że składowisko w Elblągu

obsługuje wyłącznie teren miasta Elbląg. Pozostała część województwa obsługuje składowisko w Półwi. Planowane jest otwarcie w 2013r. składowiska na terenie gminy Bartoszyce, w miejscowości Wysieka.

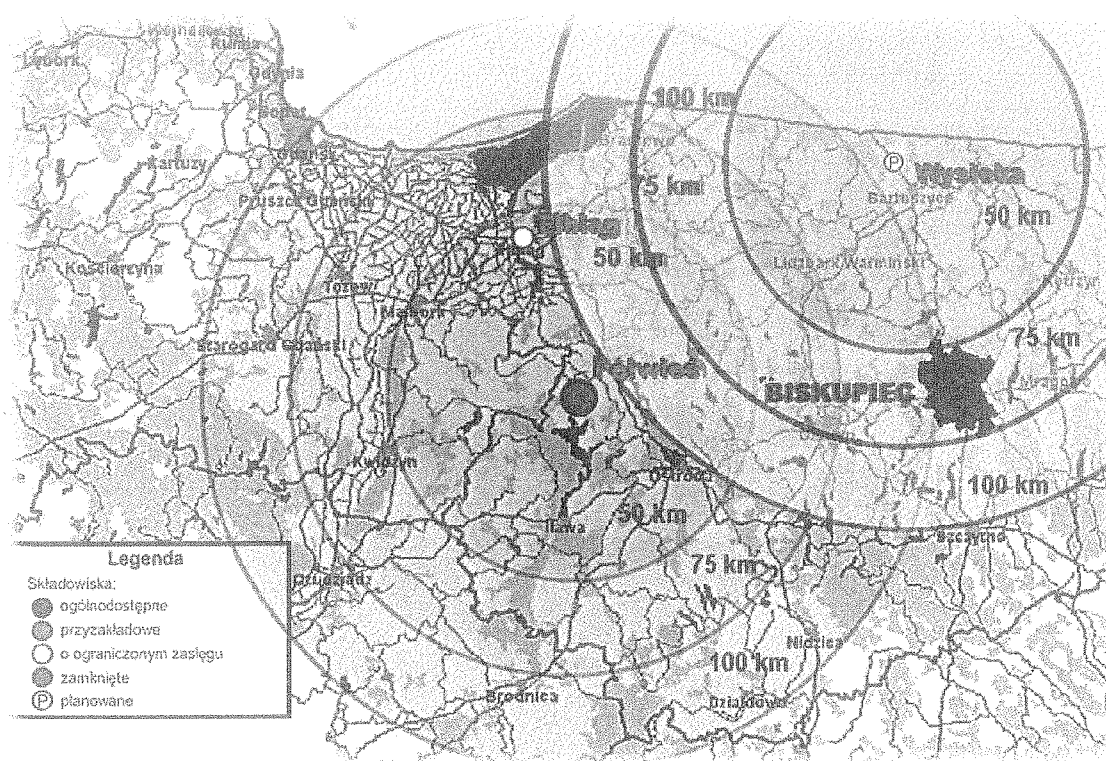
WYKAZ FUNKCJONUJĄCYCH SKŁADOWISK NA TERENIE
WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO – MAZURSKIEGO

<i>Nazwa</i>	<i>Składowisko Odpadów Niebezpiecznych Zawierających Azbest, Półwieś</i>	<i>Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. Elbląg</i>	<i>Zakład Zagospodarowania Odpadów w m. Wysieka gm. Bartoszyce</i>
Ograniczenie terenowe	brak ograniczenia	wyłącznie z terenu miasta Elbląg	bez ograniczenia
Województwo	WARMIŃSKO-MAZURSKIE	WARMIŃSKO-MAZURSKIE	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
Gmina	Ząlewo	Elbląg	Bartoszyce
Miejscowość	Półwieś	Elbląg	Wysieka
Adres	Gmina Ząlewo, Półwieś	82-300 Elbląg, ul. Mazurska 42	Wysieka, gm. Bartoszyce
Telefon	89 646 42 51, 601 619 211	55 232 36 00	-
Całkowita pojemność [m ³]	22 000	1 000	-
Wolna pojemność [m ³]	11 000	500	-
Kody przyjmowanych odpadów	170601, 170605	170601, 170605	170605
Ceny przyjmowanych odpadów	300 zł/Mg klienci indywidualni, 350 zł/Mg - firmy	280 zł/Mg	-
Godziny pracy	7:00 - 15:00 poniedziałek - piątek	8:00 - 14:00 poniedziałek - piątek	-
Rok zamknięcia	2014	b.d.	-
Plan rozbudowy	NIE	NIE	-
Planowana pojemność	-	-	20 800 m ³ (2,5 ha)
Planowana data uruchomienia	-	-	2013
ZARZĄDCA			
Właściciel/Zarządca/Inwestor	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.	Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o.	Zakład Gospodarki Odpadami Sp. z o.o.
Adres właściciela	14-100 Ostróda, ul. 3-go Maja 8	82-300 Elbląg, ul. Szańcowa 1	11-200 Bartoszyce, ul. Zbożowa 8
Telefon stacjonarny	89 646 42 51	55 236 12 25	89 761 06 50
Telefon komórkowy	601 619 211	-	
E-mail	segregacja@puk-ostroda.pl	zuo@elblag.com.pl	zgo@zgobartoszyce.pl
Strona www	www.puk-ostroda.com.pl	www.zuo.home.pl	zgobartoszyce.pl

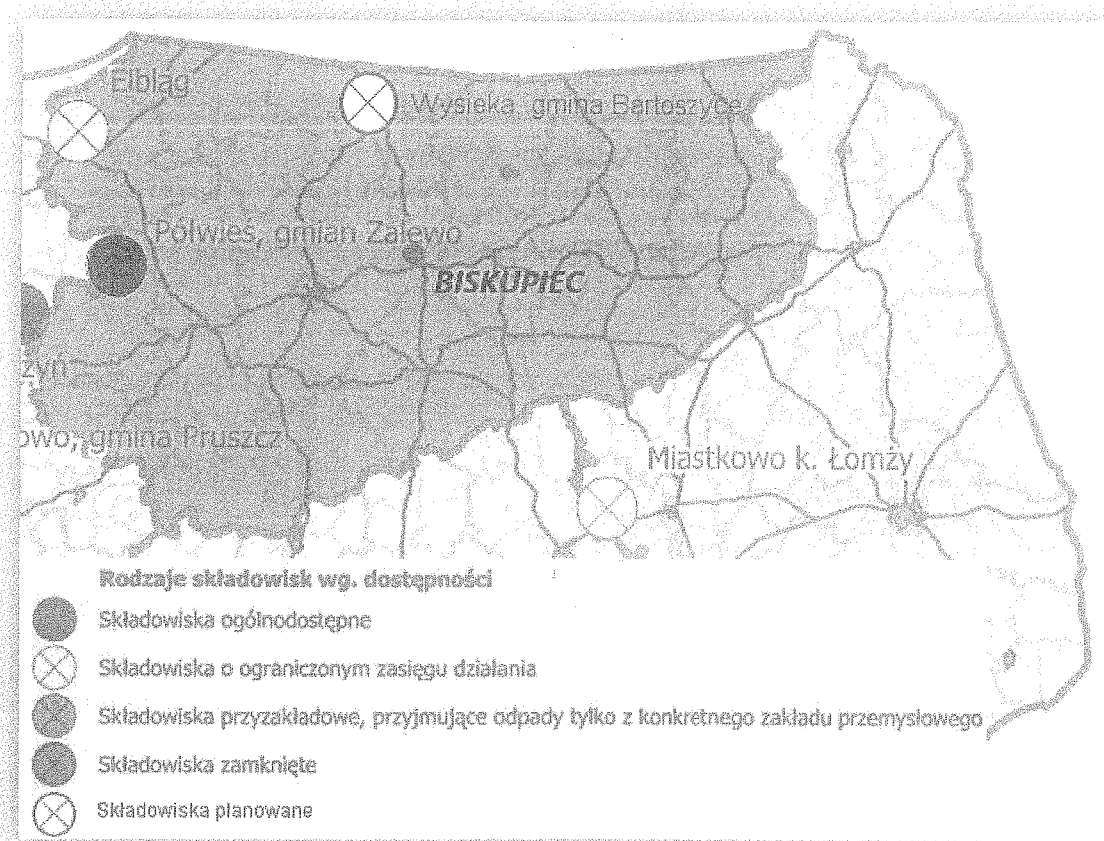
Przyjmowanie wyrobów zawierających azbest będzie odbywać się na składowisku Odpadów Niebezpiecznych Zawierających Azbest w miejscowości Półwieś, Gmina Zalewo do 2014r, kiedy to planowane jest jego zamknięcie. Składowisko odległe jest ponad 100km od Gminy Biskupiec, co będzie generowało wyższe koszty transportu odpadów.

W 2013r. planowane jest otwarcie Zakładu Zagospodarowania Odpadów w miejscowości Wysieka gm. Bartoszyce odległej od Gminy Biskupiec o 50 – 75 km.

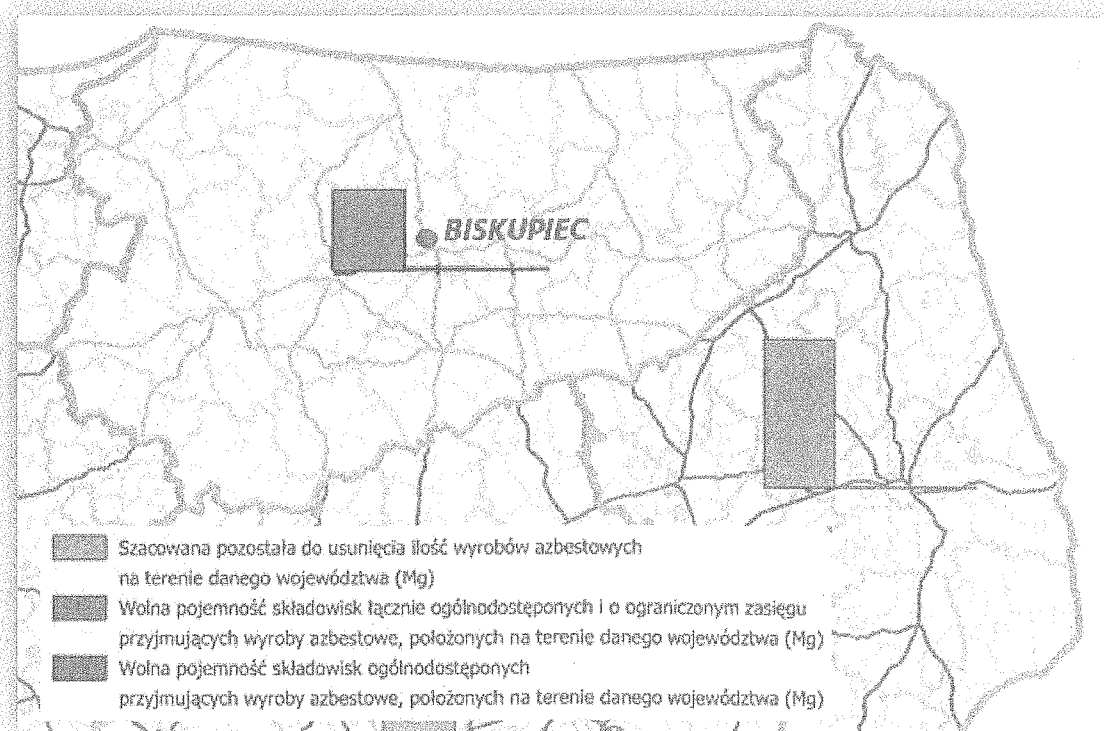
Poniżej przedstawiono mapy lokalizacji Odpadów Niebezpiecznych Zawierających Azbest na terenie Województwa Warmińsko – Mazurskiego.

LOKALIZACJA SKŁADOWISK Z UWZGLĘDNIENIEM ODLEGŁOŚCI

SKŁADOWISKA NA TERENIE WOJ. WARM.-MAZ.

POJEMNOŚĆ ISTNIEJĄCYCH SKŁADOWISK

6. PLAN OCHRONY ZDROWIA MIESZKAŃCÓW GMINY PRZED SZKODLIWOŚCIĄ AZBESTU

Po przeanalizowaniu inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie Miasta i Gminy Biskupiec można stwierdzić, że nie wpływa znacząco ich stan na włókien azbestowych w powietrzu atmosferycznym. Średnie stężenia włókien azbestu w powietrzu w województwie warmińsko – mazurskim wynoszą 375 włókien/m³. W przypadku jednak, gdy wyroby nie będą systematycznie usuwane stan ten będzie się pogarszał. Korozja powierzchni, starzejące się wyroby będą w niewielkiej perspektywie czasowej wywoływać w specyficznych warunkach atmosferycznych (suche lato) samoczynne pylenie. Spowoduje to podwyższenie stężenia zawartości włókien w powietrzu atmosferycznym, co będzie bezpośrednio zagrażać środowisku. Raz uwolnione włókna azbestowe pozostają w powietrzu. Cyrkułując w nim wywołują stan podwyższonego zagrożenia. Należy, więc dbać o ograniczenie emisji i eliminować następstwa korozji wyrobów zawierających azbest poprzez ich demontaż przez wyspecjalizowane firmy i przetransportowanie do wyznaczonych składowisk.

Ochrona zdrowia mieszkańców Miasta i Gminy powinna nastąpić przede wszystkim poprzez:

- działania edukacyjne i informujące,
- zorganizowanie zbiórki już zdemontowanych wyrobów
- pomoc w zdemontowaniu, pakowaniu i umieszczaniu na składowisku zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest.

Gmina, co pewien czas powinna organizować akcje informujące i propagujące prawidłowe postępowanie z azbestem (np. spotkania, pogadanki, konkursy w szkołach, akcje ulotkowe i plakatowe).

Szkolenie pracowników urzędu związanych z realizacją programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Biskupiec umożliwiające poszerzenie wiedzy o zagrożeniach, procedurach związanych z usuwaniem wyrobów azbestowych.

7. IWENTARYZACJA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

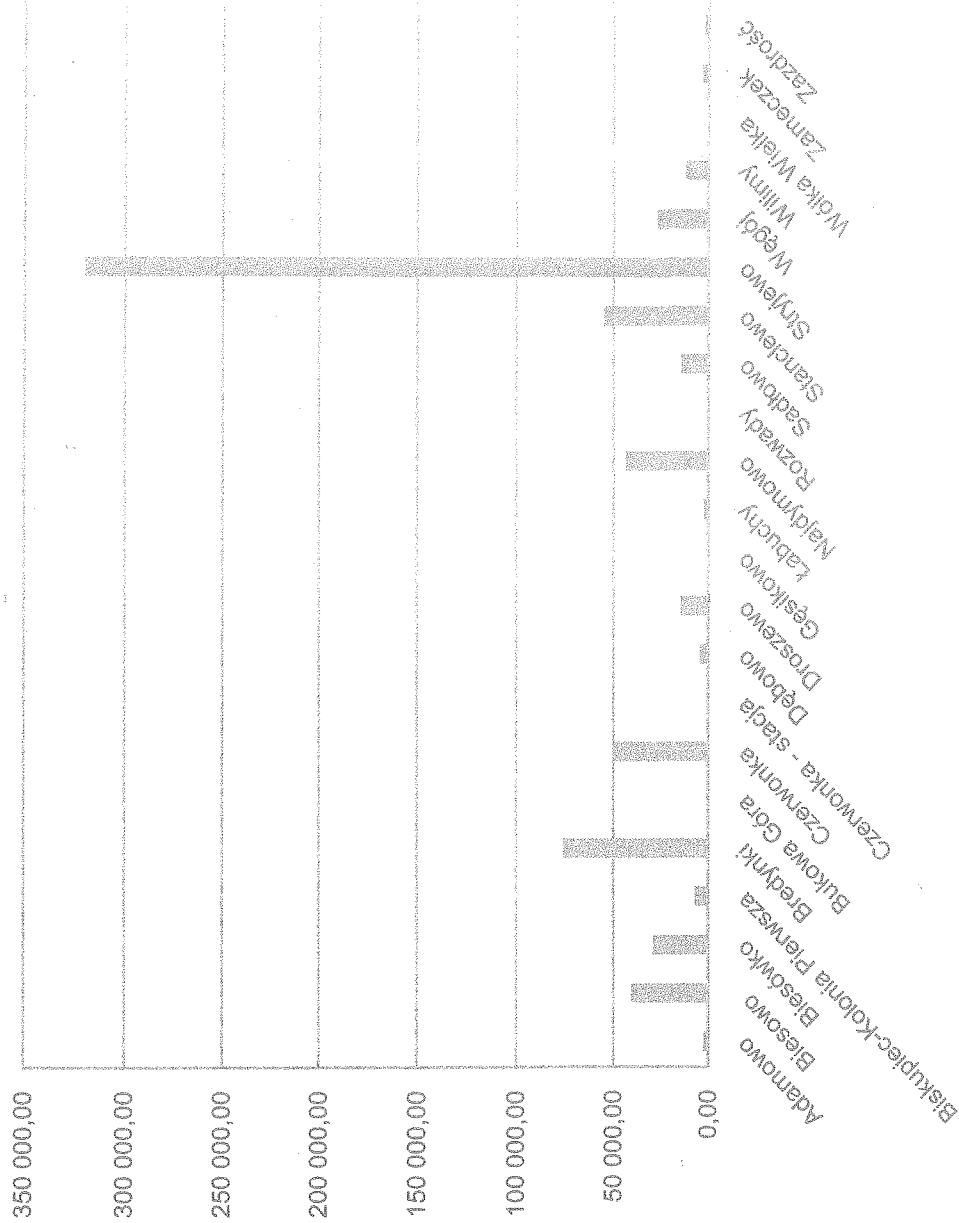
8.1 ILOŚĆ WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

Poniżej przedstawione zostało w formie tabelarycznej zestawienie ilości wyrobów zawierających azbest zinwentaryzowanych na terenie Miasta i Gminy Biskupiec. Tabele zawierają rury i złącza azbestowo-cementowe o wadze 32 580 kg [32,58 Mg].

Lokalizacja	Ilość wyrobów zawierających azbest [kg]	Ilość wyrobów zawierających azbest [Mg]
Miasto	141 245,20	141,25
Gmina	1 268 983,12	1 268,98
Miasto i Gmina (razem)	1 410 228,32	1 410,23

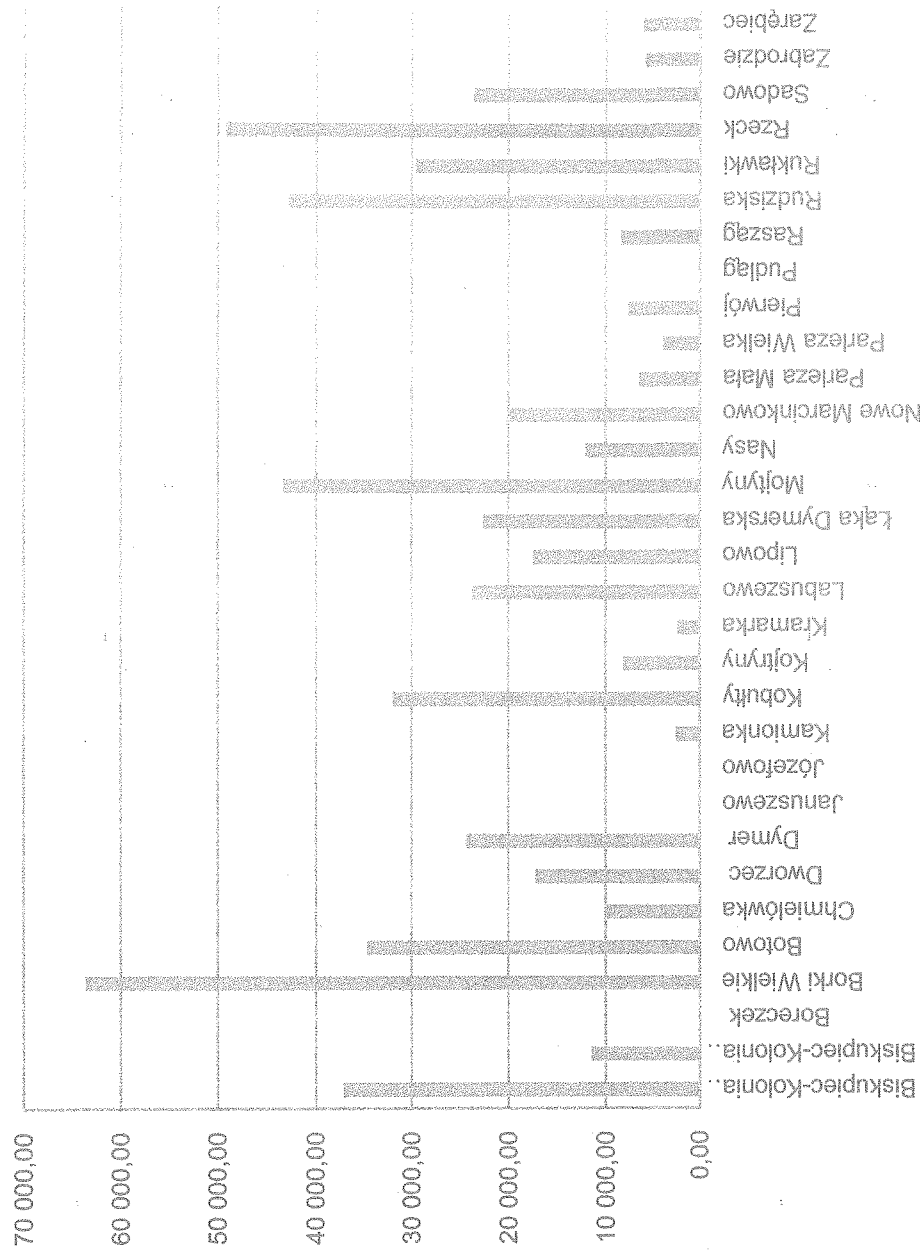
PÓŁNOC GMINY BISKUPIEC 1703.274,82 kg/

Lokalizacja	Ilość wyrobów zawierających azbest [kg]
Północ Gminy	703 274,82
Adamowo	2 332,00
Biesowo	40 755,00
Biesówko	29 437,10
Biskupiec-Kolonia Pierwsza	6 908,00
Bredynki	75 658,00
Bukowa Góra	0,00
Czerwonka	50 127,00
Czerwonka - stacja	0,00
Dębowo	4 180,00
Droszewo	14 655,94
Gęsikowo	0,00
Łabuchy	1 969,00
Najdymowo	43 769,00
Rozwady	0,00
Sadłowo	14 300,00
Stanclewo	54 769,29
Stryjowo	320 304,49
Węgój	27 511,00
Wiliminy	11 924,00
Wólka Wielka	0,00
Zameczek	2 860,00
Zazdrość	1 815,00

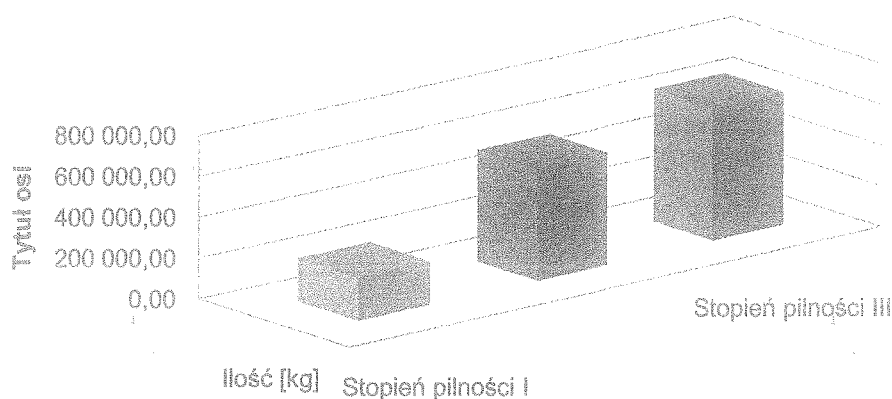
Lokalizacja	Ilość wyrobów zawierających azbest [kg]
Południe Gminy	565 708,30
Biskupiec-Kolonia Druga	37 092,00
Biskupiec-Kolonia Trzecia	11 396,00
Boreczek	0
Borki Wielkie	63 591,00
Botowo	34 683,00
Chmielówka	9 944,00
Dworzec	17 182,00
Dymer	24 288,00
Januszewo	0
Józefowo	0
Kamionka	2 530,00
Kobuły	31 911,00
Kojtryny	8 151,00
Kramarka	2 332,00
Labuszewo	23 716,00
Lipowo	17 410,00
Łąka Dymerska	22 550,00
Mojtyny	43 334,50
Nasy	11 979,00
Nowe Marcinkowo	19 789,00
Parleza Mała	6 578,00
Parleza Wielka	3 894,00
Pienwój	7 700,00
Pudłag	0
Raszag	8 417,20
Rudziska	42 812,00
Rukławki	29 590,00
Rzeck	49 181,00
Sadowo	23 562,00
Zabrodzie	5 935,60
Zarębiec	6 160,00

POŁUDNIE GMINY BISKUPIEC /565.708,30 kg/

8.2 STOPIEŃ PILNOŚCI USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST W ŚWIEŁLE OCENY STANU TECHNICZNEGO OBIEKTÓW

Stan techniczny wyrobów zawierających azbest

	Ilość [kg]
■ Stopień pilności I	212 461,00
■ Stopień pilności II	547 512,79
■ Stopień pilności III	650 254,53

Ilość wyrobów zawierających azbest na terenie Miasta i Gminy Biskupiec: 1 410 228,32 kg [1 410,23 Mg].

W 2012 r. Burmistrz Biskupca przeprowadził kampanię informacyjną o konieczności usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu miasta i gminy Biskupiec. Mieszkańcy przedłożyli do Urzędu Miejskiego w Biskupcu aktualne informacje (spis z natury) o ilościach wyrobów zawierających azbest występujących na terenie ich nieruchomości. Dostarczone informacje (wg wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do programu usuwania azbestu) posłużyły do uaktualnienia opracowanej bazy azbestowej dla terenu miasta i gminy Biskupiec (*wersja elektroniczna dostępna na stronie www.bazaazbestowa.gov.pl*).

8. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

9.1 SZACUNKOWE KOSZTY REALIZACJI PROGRAMU

Szacunkowe koszty usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta i gminy Biskupiec w głównej mierze uzależnione są od:

- kosztu demontażu wyrobów zawierających azbest, uzależnionego od np. kąta nachylenia dachu, a także zakresu prowadzonych prac,

- kosztów transportu wyrobów na składowisko odpadów, zależnych od odległości składowiska od miejsca demontażu,
- kosztów składowania azbestu na składowisku,
- kosztów wymiany wyrobów zawierających azbest na bezazbestowe.

Po przeanalizowaniu lokalnego rynku, przedsiębiorstw zajmujących się demontażem, transportem, utylizacją i zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest oszacowano koszty ich usunięcia i wymiany.

Do oszacowania kosztów usunięcia płyt azbestowo-cementowych z terenu Miasta i Gminy Biskupiec przyjęto zinwentaryzowaną ilość wyrobów zawierających azbest wynoszące 1 410 228,32 kg [1 410,23 Mg]. Zastosowano przelicznik zgodnie z tabelą kodów wyrobów zawierających azbest, stanowiącą załącznik nr 2 do programu usuwania azbestu płyt azbestowo – cementowych stosowanych w budownictwie: 1 m² = 11 kg.

W oparciu o analizę rynku ustalono, że średni koszt usuwania i unieszkodliwiania azbestu przez uprawnionych przedsiębiorców wynosi 1.400 zł za 1 Mg.

Do obliczeń przyjęto również koszt zakupu i montażu nowego pokrycia dachowego przyjęto 70 zł za 1 m² nowego pokrycia wykonanego z blachodachówki.

W szacunkach nie uwzględniono inflacji ze względu na brak realnych prognoz wskaźników inflacyjnych. Otrzymane wyniki zostały przedstawione poniżej.

Wyszczególnienie	j.m.	ETAP			Razem
		I 2013-2015	II 2016-2025	III 2026-2032	
Ilość płyt azbestowo - cementowych przeznaczonych do demontażu	Mg	212	548	618	1 378
	m ²	19 273	49 818	56 182	125 273
Koszt demontażu i unieszkodliwiania	tys. zł/Mg	297	767	865	1 929
Koszt zakupu i montażu nowego pokrycia dachowego	tys. zł/m ²	1 349	3 487	3 933	8 769
		1 646	4 254	4 798	10 698

Do szacunku kosztów nie wzięto pod uwagę wymiany rur wodociągowych o wadze 32 580 kg [32,58 Mg]. ze względu na fakt, iż w trakcie badań nie został naukowo stwierdzony szkodliwy wpływ na zdrowie człowieka i środowisko naturalne azbestu wykorzystanego w rurach wodociągowych i kanalizacyjnych.

Łączny koszt demontażu płyt cementowo – azbestowych z terenu Miasta i Gminy Biskupiec szacowany jest na niespełna 11 mln. zł.

9.2 CAŁKOWITE KOSZTY REALIZACJI PROGRAMU

Całkowite koszty realizacji Programu usuwania wyrobów azbestowych z terenu Miasta i Gminy Biskupiec obejmują nakłady poniesione na akcje informacyjno-edukacyjne, koszty

aktualizacji Programu, koszty usunięcia płyt azbestowo-cementowych z pokryć dachowych oraz wykonania nowych pokryć dachowych. Do szacunków całkowitych kosztów realizacji Programu przyjęto, iż Urząd Miejski w Biskupcu sfinansuje akcje informacyjno-edukacyjne. Zadania polegające na aktualizacji bazy danych, informowaniu o możliwościach pozyskania dofinansowania na bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest oraz monitorowanie procesu usuwania wyrobów azbestowych z terenu Miasta i Gminy zostaną zlecone podwykonawcom bądź wykonane przez pracowników Urzędu Miejskiego w Biskupcu. Założono ponadto, że w trakcie realizacji Programu wykonane zostaną po 2 aktualizacje w II i III etapie realizacji Programu.

L.p.	Zadanie	ETAP [zł]			Razem [zł]
		I 2013-2015	II 2016-2025	III 2026-2032	
1	Akcje informacyjno - edukacyjne wśród mieszkańców	6	15	20	41
2	Aktualizacja bazy danych	0	0	0	0
3	Aktualizacja programu	0	20	20	40
4	Koszt usuwania wyrobów zawierających azbest	1 646	4 254	4 798	10 698
5	monitorowanie procesu usuwania wyrobów zawierających azbest	0	0	0	0
		1 652	4 289	4 838	10 779

Prognozowane całkowite koszty realizacji Programu w latach 2012-2032 wyniosą ponad 10,78 mln zł, z czego 81,4 % stanowią koszty zakupu i montażu nowych pokryć dachowych (niemal 8,77 mln zł). Szacowane koszty demontażu i unieszkodliwienia płyt azbestowo-cementowych wynoszą 1,93 mln zł, co stanowi ok. 18 % ogólnych kosztów realizacji Programu.

9.3 HARMONOGRAM FINANSOWO – RZECZOWY

HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU MIASTA I GMINY BISKUPIEC NA LATA 2012-2032		
Lp.	Zadania	Termin realizacji
1.	Zebranie informacji na temat wyrobów zawierających azbest na terenie gminy – inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest.	2006 – 2012 r.
2.	Opracowanie i uchwalenie „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla gminy”	2012 / 2013 r.
3.	Działania informacyjne – edukacyjne	2013 – 2032 r.
3.1	Zorganizowanie spotkań z mieszkańcami gminy, którzy zgłosili posiadanie wyrobów zawierających azbest, informacja na temat zezwoleń na zbieranie i transport odpadów zawierających azbest	2013 r.
3.2	Działalność informacyjna i edukacyjna skierowana do właścicieli, zarządców i użytkowników budynków i instalacji zawierających azbest	2013 r.
3.3	Inne działania informacyjne - edukacyjne m.in.: informacja w lokalnej prasie, na stronie internetowej gminy, ogłoszenia w Urzędzie Miejskim, na tablicach ogłoszeń, ulotki, informowanie mieszkańców w Urzędzie Miejskim, zajęcia w szkołach	2013 – 2032 r.
4.	Coroczna aktualizacja bazy danych dotyczącej ilości azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie gminy	2013 – 2032 r.
5.	Powołanie Komisji ds. monitoringu realizacji Programu Monitorowanie realizacji Programu	2013 r. 2013 – 2032 r.
6.	Ogłaszanie przetargów na przewoźnika i wyłonienie wykonawcy zadania - Firmy świadczące usługi w zakresie: demontażu, odbioru, transportu na składowisko odpadów wyrobów zawierających azbest	2013 – 2032 r.

HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU MIASTA I GMINY BISKUPIEC NA LATA 2012-2032		
Lp.	Zadania	Termin realizacji
7.	Demontaż wyrobów zawierających azbest, odbiór odpadów zawierających azbest (głównie płyty azbestowo – cementowe) z nieruchomości osób fizycznych, wspólnot mieszkaniowych, jednostek budżetowych, zakładowych i innych; usunięcie wyrobów azbestowych z obiektów użyteczności publicznej (głównie płyty azbestowo-cementowe) oraz wymiana rur azbestowo – cementowych; transport i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest	2013 – 2032 r.
8.	Usunięcie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest	2013 – 2032 r.
8.1	Wyroby zawierające azbest: I stopień pilności – wymiana lub naprawa wymagana bezzwłocznie Zakładane usunięcie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest	2013 – 2015 r.
8.2	Wyroby zawierające azbest: II stopień pilności – ponowna ocena wymagana w czasie do 1 roku Zakładane usunięcie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest	2016 – 2025 r.
8.3	Wyroby zawierające azbest: III stopień pilności – ponowna ocena w terminie do 5 lat Zakładane usunięcie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest	2026 – 2032 r.
9.	Założenie i prowadzenie rejestru wniosków i ich realizacja zgodnie z zachowaniem kolejności złożenia	od 2013 r.
10.	Pozyskiwanie funduszy na realizację Programu	2013 – 2032 r.

9.4 FINANSOWANIE PRAC ZWIĄZANYCH Z USUWANIEM AZBESTU

Usuwanie wyrobów zawierających azbest, szczególnie elementów budowlanych jest kosztowne i wymaga odpowiednich nakładów finansowych. Konieczne jest zatem pozyskiwanie wsparcia finansowego umożliwiającego pokrycie kosztów usunięcia wyrobów i odpadów zawierających azbest.

Koszty zabezpieczenia i w dalszej kolejności usuwania wyrobów zawierających azbest ciążą na właścicielu nieruchomości, na terenie którego się znajdują. Istnieje jednak możliwość dofinansowania powyższych działań zarówno ze środków. Możliwymi źródłami finansowania realizacji Programu są środki własne Gminy Biskupiec, środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, jak i Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Ponadto Bank Ochrony Środowiska S.A. oferuje kredyty ekologiczne na usuwanie wyrobów azbestowych. Ze względu na wysoką minimalną kwotę dofinansowania lub kredytu, o które można się starać, wnioski powinny być składane wspólnie przez większe grupy właścicieli lub całą gminę.

Do opracowania prognozowanej struktury finansowania Programu przyjęto następujące założenia:

1. Z budżetu Gminy finansowane będą akcje informacyjno-edukacyjne oraz aktualizacja bazy danych o wyrobach azbestowych.
2. Środki przewidziane w budżecie Gminy w każdym roku realizacji Programu będą wynosiły ok. 1 tys. zł.
3. Około 10% płyt azbestowo-cementowych przewidzianych do usunięcia w danym roku zostanie usunięta i unieszkodliwiona przez właścicieli obiektów z wykorzystaniem dofinansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie.
4. Około 5% płyt azbestowo-cementowych przewidzianych do usunięcia w danym roku zostanie usunięta i unieszkodliwiona przez właścicieli obiektów z wykorzystaniem dofinansowania z BOŚ.
5. Około 10% płyt azbestowo-cementowych przewidzianych do usunięcia w danym roku zostanie usunięta i unieszkodliwiona przez właścicieli obiektów z wykorzystaniem dofinansowania z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
6. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie w kolejnych latach będzie oferował dofinansowanie zadań, polegających na bezpiecznym usuwaniu azbestu.
7. Oferta BOŚ w kolejnych latach będzie przewidywała kredyty z dopłatami do odsetek z WFOŚiGW, a także kredyty na zakup i montaż urządzeń służących ochronie

środowiska, z których można sfinansować zakup i montaż nowego pokrycia dachowego.

Zadanie	ETAP [zł]			Razem [zł]
	I 2013-2015	II 2016-2025	III 2026-2032	
Budżet Gminy Biskupiec	3	10	7	20
Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska	165	429	484	1 078
PROW 2007-2013	165	0	0	165
Kredyty BOŚ	83	215	242	540
Środki własne właścicieli nieruchomości	1 236	3 635	4 105	8 976
	1 652	4 289	4 838	10 779

Alokacja środków finansowych z budżetu Gminy

Gmina Biskupiec przewiduje przeznaczyć kwotę 1 tys. zł rocznie na realizację zadań, wynikających z niniejszego Programu.

W wyniku analizy dostępnych instrumentów finansowania ochrony środowiska wybrano instrumenty, które mogą zostać wykorzystane w celu dofinansowania realizacji programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Biskupiec.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie

Dane adresowe:

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie

ul. Św. Barbary 9, 10-026 Olsztyn,

tel. (089) 522-02-00, fax (089) 522-02-09

e-mail: info@wfosigw.olsztyn.pl

www.wfosigw.olsztyn.pl

W ramach priorytetu III: Ochrona powierzchni ziemi przewidziane jest wsparcie realizacji zadań z zakresu unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych. Wsparcie finansowe usuwania azbestu jest realizowane w ramach konkursu STOP-AZBEST. Beneficjentami dofinansowania usuwania wyrobów zawierających azbest przez WFOŚiGW w Olsztynie w ramach konkursu STOP-AZBEST mogą być instytucje użyteczności publicznej funkcjonujące na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, tj. jednostki samorządu terytorialnego, administracja rządowa, a także organizacje pozarządowe.

Dofinansowywane są koszty dotyczące demontażu, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów azbestowych. Realizacja zadań polegających na usuwaniu i unieszkodliwianiu odpadów niebezpiecznych w ramach konkursu STOP-AZBEST może być dofinansowana

w formie dotacji. Ponadto Wojewódzki Fundusz udziela dopłat do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przez BOŚ.

Wielkość dofinansowania w konkursie wynosi 2.000 zł/Mg unieszkodliwianych odpadów z tym, że nie więcej niż 50.000 zł na jeden projekt. Maksymalny udział środków dotacyjnych nie może przekroczyć 60% całkowitych kosztów projektu (brutto). Realizacja zadania w ramach programu powinna zagwarantować osiągnięcie oczekiwanych efektów:

- rzeczowego wyrażonego jako trwała likwidacja pokryć dachowych wykonanych z eternitu poświadczonych kartą przekazania odpadu,
- ekologicznego jako usunięcie ze środowiska wyrobów zawierających azbest w ilości wyrażonych w tonach;

Instrumenty oferowane przez BOŚ we współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie

Dane adresowe:

Oddział BOŚ w Olsztynie

10-900 Olsztyn, Pl. Konsulatu Polskiego 6

tel. (0-89) 522-71-40, faks (0-89) 522-70-75

e-mail: olsztyn@bosbank.pl

BOŚ Oddział w Olsztynie współpracuje z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w zakresie preferencyjnego kredytowania inwestycji polegających na usuwaniu wyrobów azbestowych i realizowanych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. Kredyty preferencyjne z dopłatami do oprocentowania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie są przeznaczone dla:

1. osób fizycznych,
2. osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą,
3. samorządów oraz utworzonych przez nie jednostek organizacyjnych,
4. jednostek posiadających osobowość prawną,
5. wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych.

Przedmiotem kredytowania w ramach linii nr I Usuwanie i unieszkodliwianie azbestu i wyrobów zawierających azbest jest wymiana powierzchni dachowych lub elewacyjnych wykonanych z materiałów zawierających azbest, w tym: demontaż, transport, unieszkodliwianie materiałów zawierających azbest, zakup materiałów oraz roboty budowlano - montażowe związane z wykonaniem nowego pokrycia.

Warunki kredytowania są następujące:

1. oprocentowanie: zmienne [WIBOR 3M + 2 p.p.],
2. kwota kredytu: nie wyższa niż 2.000 zł brutto/Mg odpadu zawierającego azbest oraz nie wyższa niż 80% kosztów realizowanej inwestycji,
3. okres kredytowania: do 5 lat,

4. okres karencji: do 12 miesięcy od zawarcia umowy kredytowej,
5. okres realizacji zadania: do 12 miesięcy od daty postawienia przez Bank kredytu do dyspozycji Kredytobiorcy,
6. prowizja przygotowawcza: 1% kwoty przyznanego kredytu.

Instrumenty oferowane przez Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury

Dane adresowe:

Instytucja Zarządzająca RPO Warmia i Mazury na lata 2007-2013

Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego poprzez

Departament Zarządzania Programami Rozwoju Regionalnego w Urzędzie

Marszałkowskim Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

ul. Kościuszki 83, 10-950 Olsztyn

tel. (089) 52-19-600, faks (089) 52-19-609

www.warmia.mazury.pl

e-mail: pr@warmia.mazury.pl

W ramach RPO Warmia i Mazury istnieje możliwość sfinansowania inwestycji związanych z usuwaniem azbestu jako elementu infrastruktury towarzyszącej w ramach projektu, lecz jedynie w ramach w osi 4 Rozwój, rewitalizacja i restrukturyzacja miast w poddziałaniu 4.1.1 Poprawa warunków technicznych budynków zrealizowanych w technologii z wielkiej płyty, której beneficjentami mogą być spółdzielnie mieszkaniowe lub wspólnoty mieszkaniowe.

Bank Gospodarki Żywnościowej S.A.

Dane adresowe:

Bank BGŻ S.A.

ul. Kasprzaka 10/16, 01-211 Warszawa

tel. (022) 860-40-00, faks (022) 860-50-00

www.bgz.pl

Bank Gospodarki Żywnościowej (BGŻ) współpracuje z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w zakresie udzielania kredytów preferencyjnych. Podstawą do udzielania przez ARiMR pomocy ze środków krajowych, w tym dopłat do oprocentowania kredytów, jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań ARiMR. Zasady udzielania dopłat do oprocentowania ustalane są przez ARiMR. Podmiotami uprawnionymi do ubiegania się o kredyt preferencyjny są:

1. osoby fizyczne, posiadające pełną zdolność do czynności prawnych, z wyłączeniem emerytów i rencistów,
2. osoby prawne,
3. jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej.

Kredyt może zostać udzielony na działalności wymienione w Wykazie działalności w zakresie rolnictwa i przetwórstwa produktów rolnych wspomaganych przez ARIMR w postaci dopłat do oprocentowania kredytów, zawartym w części I, w grupach:

1. uprawy rolne; warzywnictwo; ogrodnictwo - 01.1,
2. chów i hodowla zwierząt - 01.2,
3. uprawy rolne połączone z chowem zwierząt (działalność mieszana) - 01.30.Z,
4. działy specjalne produkcji rolnej - DS.,
5. produkcja artykułów spożywczych - podsekcja DA.

Przedmiotem kredytowania w ramach linii o symbolu Nip zgodnie z Warunkami i zasadami udzielania kredytów na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych, działach specjalnych produkcji rolnej i przetwórstwie produktów rolnych m.in. mogą być objęte koszty rozbiórki i unieszkodliwienia materiałów szkodliwych, w tym wyrobów azbestowych, pod warunkiem realizowania inwestycji polegającej na budowie, przebudowie lub remoncie obiektów służących do prowadzenia działalności rolniczej w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej.

Warunki kredytowania są następujące:

1. oprocentowanie: zmienne, ustalane w oparciu o aktualną stopę redyskonta, nie mniej niż 2%
2. kwota kredytu: nie może przekroczyć:
 - a) 80% wartości nakładów inwestycyjnych na gospodarstwo rolne i wynosić więcej niż 4.000.000 zł,
 - b) 70% wartości nakładów inwestycyjnych na działy specjalne produkcji rolnej i wynosić więcej 8.000.000 zł,
 - c) 70% wartości nakładów inwestycyjnych w przetwórstwie produktów rolnych i wynosić więcej niż 16.000.000 zł,
 - d) łączna kwota kredytów udzielonych jednemu podmiotowi na realizację równocześnie kilku inwestycji wymienionych w pkt. a) i b) nie może przekroczyć 8.000.000 zł,
 - e) łączna kwota kredytów udzielonych jednemu podmiotowi na realizację równocześnie kilku inwestycji wymienionych w pkt. a) - c) nie może przekroczyć 16.000.000 zł.
3. okres kredytowania: do 8 lat
4. okres karencji: do 2 lat

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Dane adresowe:

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Warszawie

Al. Jana Pawła II 70, 00-175 Warszawa

tel. 0 800 38 00 84, faks 022 318-53-30

www.arimr.gov.pl

e-mail: info@arimr.gov.pl

Działanie 121 Modernizacja gospodarstw rolnych

Beneficjentami w ramach działania 121 Modernizacja gospodarstw rolnych mogą być:

1. osoby fizyczne,
2. osoby prawne,
3. spółki osobowe działalność rolniczą w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej.

Możliwość ubiegania się o pomoc uzależniona jest od spełnienia przez wymienione podmioty szeregu warunków formalnych, zróżnicowanych w zależności od formy prawnej potencjalnego beneficjenta, przy czym spełnienie tych warunków jest konieczne już w momencie składania wniosku o przyznanie dofinansowania.

Beneficjentami w ramach działania 121 Modernizacja gospodarstw rolnych mogą być:

1. osoba fizyczna, która nie osiągnęła wieku emerytalnego, jest obywatelem kraju Unii Europejskiej, nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o przyznanie pomocy i posiada odpowiednie kwalifikacje zawodowe oraz ma nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych i ewidencji wniosków o przyznanie płatności
2. osoby prawne, które spełniają m.in. następujące warunki: są wpisane są do KRS, nie podlegają wykluczeniu z ubiegania się o przyznanie pomocy, mają nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych i ewidencji wniosków o przyznanie płatności
3. spółki osobowe prowadzące działalność rolniczą w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, które spełniają m.in. następujące warunki: są wpisane są do KRS, nie podlegają wykluczeniu z ubiegania się o przyznanie pomocy, mają nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych i ewidencji wniosków o przyznanie płatności oraz co najmniej jeden wspólnik ma odpowiednie kwalifikacje zawodowe.

W ramach działania 121 Modernizacja gospodarstw rolnych wspierane są inwestycje materialne i niematerialne służące modernizacji produkcji rolnej, w szczególności:

1. inwestycje materialne:
 - a) budowa lub remont połączony z modernizacją budynków lub budowli
 - b) zakup lub instalacja maszyn, urządzeń, w tym sprzętu komputerowego

- c) zakładanie, modernizacja sadów lub plantacji wieloletnich
- d) zakup, instalacja lub budowa elementów infrastruktury technicznej wpływających bezpośrednio na warunki prowadzenia działalności rolniczej, przygotowania do sprzedaży lub sprzedaży bezpośredniej.

2. inwestycje niematerialne:

- a) zakup patentów, licencji, w tym licencji na oprogramowanie,
- b) usługi związane z przygotowaniem dokumentacji technicznej lub ekonomicznej dotyczącej projektu oraz nadzorem technicznym, związane bezpośrednio z realizacją projektu.

W ramach działania 121 Modernizacja gospodarstw rolnych zakres kosztów kwalifikowalnych obejmuje m.in. koszty budowy, przebudowy, remontu połączonego z modernizacją budynków lub budowli wykorzystywanych do produkcji rolnej oraz do przechowywania, magazynowania, przygotowywania do sprzedaży lub sprzedaży bezpośredniej produktów rolnych (łącznie ze zlokalizowanymi w tych budynkach pomieszczeniami higieniczno-sanitarnymi) wraz z zakupem, montażem instalacji technicznej oraz wyposażenia. Koszty rozbiórki i unieszkodliwienia materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki pod warunkiem, że rozbiórka jest niezbędna w celu realizacji operacji, a także koszty materiałów zastępujących materiały szkodliwe (w tym azbest), będą kosztami kwalifikowanymi.

Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi i na jedno gospodarstwo rolne w ramach działania 121 Modernizacja gospodarstw rolnych w okresie realizacji PROW nie może przekroczyć 300.000 zł. Do realizacji mogą być przyjęte operacje, których wysokość kosztów kwalifikowanych będzie wynosiła powyżej 20.000 zł. Ograniczenie to nie dotyczy operacji obejmujących wyłącznie wyposażenie gospodarstwa rolnego w urządzenia do składowania nawozów naturalnych lub projektów związanych z dostosowaniem do norm wspólnotowych.

W ramach działania 121 Modernizacja gospodarstw rolnych pomoc może być przyznana beneficjentowi, którego inwestycja będzie realizowana w nie więcej niż dwóch etapach, a zakończenie realizacji operacji i złożenie wniosku o płatność końcową nastąpi w terminie 36 miesięcy od daty zawarcia umowy (jeśli inwestycja jest realizowana w 2 etapach) lub w ciągu 24 miesięcy (jeśli inwestycja jest jednoetapowa). Rozliczenie inwestycji nie może nastąpić później niż 30 czerwca 2015 r.

Działanie 311 Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej

Możliwość ubiegania się o pomoc uzależniona jest od spełnienia przez wymienione podmioty szeregu warunków formalnych, zróżnicowanych w zależności od formy prawnej

potencjalnego beneficjenta, przy czym spełnienie tych warunków jest konieczne już w momencie składania wniosku o przyznanie dofinansowania.

Beneficjentami w ramach działania 311 Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej może być rolnik, który nie osiągnął wieku emerytalnego lub jego domownik w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników albo małżonek tego rolnika.

W ramach działania 311 Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej wspierane będą inwestycje w zakresie usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa, usług dla ludności, sprzedaży hurtowej i detalicznej, rzemiosła lub rękodzielnictwa, robót i usług budowlanych oraz instalacyjnych, usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem, usług transportowych, usług komunalnych, przetwórstwa produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych, magazynowania lub przechowywania towarów, wytwarzania produktów energetycznych z biomasy, rachunkowości, doradztwa lub usług informatycznych.

Do kosztów kwalifikowalnych projektu, który może być dofinansowany w ramach przedmiotowego działania zalicza się m.in. koszty budowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją niemieszkalnych obiektów budowlanych wraz z zakupem instalacji technicznej, a także koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki. W przypadku projektów związanych z turystyką wiejską (w tym agroturystyką) koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki będą także kosztem kwalifikowanym.

Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi i na jedno gospodarstwo rolne w ramach działania 311 Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej w okresie realizacji PROW nie może przekroczyć 100.000 zł. Maksymalny poziom pomocy finansowej może wynosić 50% kosztów kwalifikowalnych projektu.

W ramach działania 311 Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej pomoc może być przyznana beneficjentowi, którego inwestycja będzie realizowana w nie więcej niż dwóch etapach, a zakończenie realizacji operacji i złożenie wniosku o płatność końcową nastąpi w terminie 36 miesięcy od daty zawarcia umowy (jeśli inwestycja jest realizowana w 2 etapach) lub w ciągu 24 miesięcy (jeśli inwestycja jest jednoetapowa). Rozliczenie inwestycji nie może nastąpić później niż 30 czerwca 2015 r.

Działanie 312 Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw

Możliwość ubiegania się o pomoc uzależniona jest od spełnienia przez wymienione podmioty szeregu warunków formalnych, zróżnicowanych w zależności od formy prawnej potencjalnego beneficjenta, przy czym spełnienie tych warunków jest konieczne już w momencie składania wniosku o przyznanie dofinansowania.

Beneficjentem w ramach działania 312 Tworzenie i rozwój mikro przedsiębiorstw może być:

1. osoba fizyczna, która spełnia m.in. następujące warunki: podejmuje lub wykonuje we własnym imieniu działalność gospodarczą jako mikroprzedsiębiorca, nie osiągnęła wieku emerytalnego, jest obywatelem kraju Unii Europejskiej, nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o przyznanie pomocy i posiada odpowiednie kwalifikacje zawodowe oraz ma nadany numer Identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych i ewidencji wniosków o przyznanie płatności;
2. osoba prawna, podejmująca lub prowadząca działalność gospodarczą, spółki prawa handlowego nieposiadające osobowości prawnej oraz wspólnicy spółek cywilnych prowadzący działalność gospodarczą jako mikroprzedsiębiorstwa, którzy spełniają m.in. następujące warunki: podejmują lub wykonują we własnym imieniu działalność gospodarczą jako mikroprzedsiębiorcy, są wpisane do KRS, nie podlegają wykluczeniu z ubiegania się o przyznanie pomocy, mają nadany numer Identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów ewidencji gospodarstw rolnych i ewidencji wniosków o przyznanie płatności.

W ramach działania 312 Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw wspierane będą inwestycje w zakresie usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa, usług dla ludności, sprzedaży hurtowej i detalicznej, rzemiosła lub rękodzielnictwa, robót i usług budowlanych oraz instalacyjnych, usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem, usług transportowych, usług komunalnych, przetwórstwa produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych, magazynowania lub przechowywania towarów, wytwarzania produktów energetycznych z biomasy, rachunkowości, doradztwa lub usług informatycznych.

Do kosztów kwalifikowalnych projektów, które realizowane są w działaniu 312 Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw zalicza się koszty budowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją niemieszkalnych obiektów budowlanych wraz z zakupem instalacji technicznej, a także koszty nadbudowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją istniejących budynków mieszkalnych wraz z zakupem instalacji technicznej. Koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki pod warunkiem, że rozbiórka jest niezbędna w celu realizacji operacji, a także koszty materiałów zastępujących materiały szkodliwe (w tym wyrobów azbestowych) będą kosztami kwalifikowanymi.

Maksymalny poziom pomocy finansowej może wynosić 50% kosztów kwalifikowalnych przedsięwzięcia. Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi i na jedno gospodarstwo rolne w ramach działania 312 Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw w okresie realizacji PROW nie może przekroczyć 300.000 zł, z tym, że beneficjent może otrzymać dotację w wysokości odpowiednio:

- do 100.000 zł, jeśli biznesplan przewiduje utworzenie 1 lub 2 miejsc pracy,

- do 200.000 zł, jeśli biznesplan przewiduje utworzenie 3 lub 4 miejsc pracy,
- do 300.000 zł, jeśli biznesplan przewiduje co najmniej 5 nowych miejsc pracy.

Jeżeli inwestycja dotyczy wyłącznie działalności związanej z przetwórstwem lub wprowadzeniem do obrotu produktów rolnych, w tym jadalnych produktów leśnych, to pomoc przyznana będzie tylko do wysokości 100.000 zł, przy czym biznesplan musi przewidywać stworzenie co najmniej 1 miejsca pracy. Liczbę przewidzianych do utworzenia miejsc pracy podaje się w przeliczeniu na pełne etaty średniorocznie, ale ich utworzenie musi być uzasadnione zakresem rzeczowym realizacji.

9.5 Monitoring realizacji programu

Monitoring realizacji programu ma na celu kontrolę zakładanych efektów usunięcia z otoczenia wyrobów zawierających azbest. Kontrola pozwoli na podwyższenie efektywności zaplanowanych działań.

Jednym z narzędzi używanych do monitoringu wdrażanych działań jest bieżąca aktualizacja bazy azbestowej, na podstawie której możliwa będzie bieżąca kontrola zgodności założonego harmonogramu z działaniami podjętymi przez właścicieli nieruchomości. W przypadku braku informacji od właściciela o stanie wyrobów zawierających azbest konieczna będzie weryfikacja zakładanych efektów w terenie.

Wskaźniki oceny wdrażania programu:

- Ilość wyrobów zawierających azbest na terenie Miasta i Gminy Biskupiec [Mg],
- Ilość unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest na terenie Miasta i Gminy Biskupiec [Mg/rok].

Ponadto do zadań samorządu gminnego, zgodnie z Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 przyjętym przez Radę Ministrów RP 14 lipca 2009 r. należy:

1. gromadzenie informacji o ilości, rodzaju i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest oraz przekazywanie jej do marszałka województwa z wykorzystaniem dostępnego narzędzia informatycznego,
2. przygotowywanie i aktualizacja programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, także w ramach planów gospodarki odpadami organizowanie szkoleń lokalnych w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu nieruchomości bez korzystania z usług wyspecjalizowanych firm,
3. organizowanie usuwania wyrobów zawierających azbest przy wykorzystaniu pozyskanych na ten cel środków krajowych lub unijnych z uwzględnieniem zasad zawartych w Programie,

4. inspirowanie właściwej postawy obywateli w zakresie obowiązków związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest,
5. współpraca z marszałkiem województwa w zakresie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest oraz opracowywania programów usuwania wyrobów zawierających azbest, w szczególności w zakresie lokalizacji składowisk odpadów zawierających azbest oraz urządzeń przewoźnych do przetwarzania odpadów zawierających azbest,
6. współpraca z mediami w celu propagowania odpowiednich inicjatyw społecznych oraz rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest,
7. współpraca z organizacjami społecznymi wspierającymi realizację Programu,
8. współpraca z organami kontrolnymi (inspekcja sanitarna, inspekcja pracy, inspekcja nadzoru budowlanego, inspekcja ochrony środowiska).

Powyższe działania spójne z Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 pozwolą na efektywne zarządzanie programem usuwania wyrobów zawierających azbest dla Miasta i Gminy Biskupiec.

9. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Głównym celem opracowania Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Biskupiec jest zaplanowanie usunięcia wyrobów azbestowych z terenu Miasta i Gminy Biskupiec.

Inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest umożliwiła ustalenie ilości na terenie Miasta i Gminy Biskupiec. Ilość wyrobów zawierających azbest wynosi: 1 410 228,32 kg [1 410,23 Mg] (rury i złącza azbestowo – cementowe o wadze 32 580 kg).

Na podstawie inwentaryzacji określono stopnie pilności usunięcia wyrobów zawierających azbest i określono lata realizacji programu

Wyszczególnienie	j.m.	ETAP			Razem
		I 2013-2015	II 2016-2025	III 2026-2032	
Ilość płyt azbestowo - cementowych	Mg	212	548	618	1 378
przeznaczonych do demontażu	m2	19 273	49 818	56 182	125 273

Przyjmowanie wyrobów zawierających azbest będzie odbywać się na składowisku Odpadów Niebezpiecznych Zawierających Azbest w miejscowości Półwieś, Gmina Zalewo do 2014r, natomiast w 2013r. planowane jest otwarcie Zakładu Zagospodarowania Odpadów w miejscowości Wysieka gm. Bartoszyce.

Prognozowane całkowite koszty realizacji Programu w latach 2012-2032 wyniosą ponad 10,78 mln zł, z czego 81,4 % stanowią koszty zakupu i montażu nowych pokryć dachowych

(niemal 8,77 mln zł). Szacowane koszty demontażu i unieszkodliwienia płyt azbestowo-cementowych wynoszą 1,93 mln zł, co stanowi ok. 18 % ogólnych kosztów realizacji Programu.

Lata realizacji programu	Kwota [mln zł]
2013 – 2015	1 652
2016 – 2025	4 289
2026 – 2032	4 838
SUMA	10 779

HARMONOGRAM FINANSOWY REALIZACJI PROGRAMU

Całkowite koszty realizacji Programu usuwania wyrobów azbestowych z terenu Miasta i Gminy Biskupiec obejmują nakłady poniesione na akcje informacyjno-edukacyjne, koszty aktualizacji Programu, koszty usunięcia płyt azbestowo - cementowych z pokryć dachowych oraz wykonania nowych pokryć dachowych.

Usuwanie wyrobów zawierających azbest, szczególnie elementów budowlanych jest kosztowne i wymaga odpowiednich nakładów finansowych. Istnieje możliwość dofinansowania powyższych działań wskazanych w programie ze środków Możliwymi źródłami finansowania realizacji Programu są środki własne Gminy Biskupiec, środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, jak i Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Ponadto Bank Ochrony Środowiska S.A. oferuje kredyty ekologiczne na usuwanie wyrobów azbestowych. Ze względu na wysoką minimalną kwotę dofinansowania lub kredytu, o które można się starać, wnioski powinny być składane wspólnie przez większe grupy właścicieli lub całą gminę.

Monitoring Programu powinien być prowadzony w odniesieniu do poszczególnych nieruchomości, co pozwoli na zaplanowanie i weryfikację działań związanych z terminami usuwania azbestu.

10. BIBLIOGRAFIA

1. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski – przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 14 maja 2002r.
2. Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 -2032 – przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 14 lipca 2009r.
3. Poradnik dla użytkowników wyrobów azbestowych. M.G. Warszawa 2008r.
4. Bezpieczne postępowanie z azbestem i materiałami zawierającymi azbest pod redakcją prof. dr J. Dyczka AGH Kraków 2007r.
5. Azbest. Podręcznik dobrych praktyk. G. I. P. Warszawa 2008r
6. Prawidłowe postępowanie przy demontażu, transporcie i składowaniu odpadów azbestowych. Wydawnictwo Fundacja ŁBA Łódź 2009r.
7. Program Gospodarki Odpadami dla Województwa Warmińsko - Mazurskiego.
8. Finansowanie usuwania azbestu ze środków krajowych i unijnych w latach 2009 – 2013 M.G. Warszawa 2009r.
9. Informacja o realizacji w latach 2009 – 2010 „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032”, Ministerstwo Gospodarki, Warszawa, maj 2011 r.
10. Strona www.bazaazbestowa.pl

11. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1	Wykaz aktów prawnych związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest, transportem i unieszkodliwieniem odpadów azbestowych
Załącznik nr 2	Tabela kodów wyrobów zawierających azbest
Załącznik nr 3	Informacja o wyrobach zawierających azbest (wzór karty)
Załącznik nr 4	Ocena stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest (wzór karty)
Załącznik nr 5	Wzór Oznakowania Odpadów, Wyrobów I Opakowań Zawierających Azbest
Załącznik nr 6	Wzór oznakowania dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest
Załącznik nr 7	Wzór regulaminu finansowania kosztów usuwania i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Biskupiec
Załącznik nr 8	Wzór wniosku o dofinansowanie odebrania i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest z terenu Miasta/Gminy Biskupiec
Załącznik nr 9	Zalecenia i wytyczne /postępowanie z azbestem i wyrobami zawierającymi azbest/

**WYKAZ AKTÓW PRAWNYCH
ZWIĄZANYCH Z USUWANIEM WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST,
TRANSPORTEM I UNIESZKODLIWIENIEM ODPADÓW AZBESTOWYCH**

USTAWY

Lp.	MIEJSCE PUBLIKACJI	AKT /USTAWA/
1	Dz.U.83.35.163	USTAWA z dnia 24 czerwca 1983 r. o społecznej inspekcji pracy (Dz. U. 1983 nr 35 poz. 163)
2	Dz.U.98.21.94	USTAWA z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. 1998, nr 21, poz. 94 j.t.)
3	Dz.U.01.100.1085	USTAWA z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. 2001, nr 100, poz. 1085 j.t.)
4	Dz.U.01.154.1793	USTAWA z dnia 17 grudnia 2001 r. o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, ustawy o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego oraz ustawy o ułatwieniu zatrudnienia absolwentom szkół (Dz. U. 2001, nr 154, poz. 1793 j.t.)
5	Dz.U.02.101.926	USTAWA z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2002, nr 101, poz. 926 j.t.)
6	Dz.U.04.3.20	USTAWA z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. 2004, nr 3, poz. 20 j.t.)
7	Dz.U.04.92.881	USTAWA z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. 2004, nr 92, poz. 881 j.t.)
8	Dz.U.13.170	USTAWA z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. 2013, poz. 170 j.t.)
9	Dz.U.04.125.1317	USTAWA z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy (Dz. U. 2004, nr 125, poz. 1317 j.t.)
10	Dz.U.12.1137	USTAWA z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. 2012, poz. 1137 j.t.)
11	Dz.U.05.180.1495	USTAWA z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. 2005, nr 180, poz. 1495 j.t.)
12	Dz.U.05.249.2104	USTAWA z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2005, nr 249, poz. 2104)
13	Dz.U.07.44.287	USTAWA z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. 2007, nr 44, poz. 287 t.j.)
14	Dz.U.07.124.859	USTAWA z dnia 29 czerwca 2007 r. o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów (Dz. U. 2007, nr 124, poz. 859)
15	Dz.U.08.25.150	USTAWA z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2008, nr 25, poz. 150 j.t.)
16	Dz.U.08.164.1027	USTAWA z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. 2008, nr 164, poz. 1027 j.t.)

Lp.	MIEJSCE PUBLIKACJI	AKT /USTAWA/
17	Dz.U.08.199.1227	USTAWA z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2008, nr 199, poz. 1227)
18	Dz.U.08.237.1656	USTAWA z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. 2008, nr 237, poz. 1656))
19	Dz.U.09.130.1070	USTAWA z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz. U. 2009, nr 130, poz. 1070)
20	Dz.U.09.157.1240	USTAWA z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. 2009, nr 157, poz. 1240)
21	Dz.U.09.178.1380	USTAWA z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. 2009, nr 178, poz. 1380 j.t.)
22	Dz.U.10.80.526	USTAWA z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. 2010, nr 80, poz. 526 j.t.)
23	Dz.U.13.21	USTAWA z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2013, nr 21)
24	Dz.U.10.243.1623	USTAWA z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. 2010, nr 243, poz. 1623 j.t.)
25	Dz.U.11.63.322	USTAWA z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. 2011, nr 63, poz.322 j.t.)
26	Dz.U.11.122.695	USTAWA z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji do gazów cieplarnianych (Dz. U. 2011, nr 122, poz. 695 j.t.)
27	Dz.U.11.178.1060	USTAWA z dnia 15 lipca 2011 r. o krajowym systemie ek zarządzania i audytu (EMAS) (Dz. U. 2011, nr 178, poz.1060 j.t.)
28	Dz.U.11.212.1263	USTAWA z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. 2011, nr 212, poz.1263 j.t.)
29	Dz.U.11.227.1367	USTAWA z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz. U. 2011, nr 227, poz. 1367 j.t.)
30	Dz.U.11.163.981	USTAWA z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. 2011, nr 163, poz. 981 j.t.)
31	Dz.U.12.391	USTAWA z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2012, poz. 391 j.t.)
32	Dz.U.12.404	USTAWA z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz.U.2012, poz. 404 j.t.)

ROZPORZĄDZENIA

Lp.	MIEJSCE PUBLIKACJI	AKT /ROZPORZĄDZENIE/
1	Dz.U.51.65.447	ROZPORZĄDZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW I MINISTRÓW PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ ORAZ ZDROWIA z dnia 22 listopada 1951 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach graficznych (Dz. U. 1951, nr 65, poz. 447)
2	Dz.U.83.8.43	ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. 1983, nr 8, poz. 43)

Lp.	MIEJSCE PUBLIKACJI	AKT /ROZPORZĄDZENIE/
3	Dz.U.96.69.332	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzenia badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. 1996, nr 69, poz. 332)
4	Dz.U.96.101.473	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ z dnia 12 lipca 1996 r. w sprawie wykazu jednostek upoważnionych do przeprowadzania badań materiałów i procesów technologicznych w celu ustalenia stopnia ich szkodliwości dla zdrowia oraz zakresu tych badań (Dz. U. 1996, nr 101, poz. 473)
5	Dz.U.97.109.704	ROZPORZĄDZENIERADY MINISTRÓW z dnia 2 września 1997 r. w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. 1997, nr 109, poz. 704)
6	Dz.U.99.26.231	ROZPORZĄDZENIERADY MINISTRÓW z dnia 29 stycznia 1999 r. w sprawie Klasyfikacji Wyrobów Obronnych (KWO). (Dz.U.1999, nr 26, poz. 231)
7	Dz.U.01.73.770	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA GOSPODARKI z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy budowie i przebudowie oraz remoncie jednostek pływających. (Dz.U.2001, nr 73, poz. 770)
8	Dz.U.01.112.1206	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. 2001, nr 112, poz. 1206)
9	Dz.U.01.138.1554	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 19 listopada 2001 r. w sprawie rodzajów obiektów budowlanych, przy których realizacji jest wymagane ustanowienie inspektora nadzoru inwestorskiego (Dz. U. 2001, nr 138, poz. 1554)
10	Dz.U.02.108.953	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 26 czerwca 2002 r. w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia (Dz. U. 2002, nr 108, poz. 953)
11	Dz.U.02.67.624	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI z dnia 24 maja 2002 r. w sprawie dodatków do uposażenia zasadniczego funkcjonariuszy Biura Ochrony Rządu. (Dz.U.2002, nr 67, poz. 624)
12	Dz.U.02.96.860	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA GOSPODARKI z dnia 24 czerwca 2002 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane substancje stwarzające szczególne zagrożenie dla środowiska. (Dz.U.2002, nr 96, poz. 860)
13	Dz.U.02.108.953	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 26 czerwca 2002 r. w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia (Dz. U. 2002, nr 108, poz. 953)
14	Dz.U.02.122.1055	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 26 lipca 2002 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. 2002, nr 122, poz. 1055)
15	Dz.U.02.132.1121	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA ZDROWIA z dnia 1 sierpnia 2002 r. w sprawie sposobu dokumentowania chorób zawodowych i skutków tych chorób (Dz. U. 2002, nr 132, poz. 1121)
16	Dz.U.02.190.1591	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 4 listopada 2002 r. w sprawie wysokości opłat rejestracyjnych. (Dz.U.2002, nr 190, poz. 1591)
17	Dz.U.02.191.1595	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA GOSPODARKI z dnia 30 października 2002 r. w sprawie rodzajów odpadów, które mogą być składowane w sposób nieselektywny (Dz. U. 2002, nr 191, poz. 1595)

Lp.	MIEJSCE PUBLIKACJI	AKT / ROZPORZĄDZENIE/
18	Dz.U.02.217.1833	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. 2002, nr 217, poz. 1833)
19	Dz.U.02.220.1858	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów (Dz. U. 2002, nr 220, poz. 1858)
20	Dz.U.03.32.262	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia (Dz. U. 2003, nr 32, poz. 262)
21	Dz.U.03.47.401	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. 2003, nr 47, poz. 401)
22	Dz.U.03.61.549	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 24 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów (Dz. U. 2003, nr 61, poz. 549)
23	Dz.U.03.67.631	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 28 marca 2003 r. w sprawie wysokości zryczałtowanego kosztu postępowania negocjacyjnego (Dz.U.2003, nr 67, poz. 631)
24	Dz.U.03.80.731	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 8 kwietnia 2003 r. w sprawie rodzajów instalacji, dla których prowadzący mogą ubiegać się o ustalenie programu dostosowawczego (Dz.U.2003, nr 80, poz. 731)
25	Dz.U.03.120.1126	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. 2003, nr 120, poz. 1126)
26	Dz.U.03.169.1650	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SOCJALNEJ z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. 2003, nr 169, poz. 1650 j.t.)
27	Dz.U.03.217.2141	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 9 grudnia 2003 r. w sprawie substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz.U.2003, nr 217, poz. 2141)
28	Dz.U.04.71.649	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA GOSPODARKI, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. 2004, nr 71, poz. 649)
29	Dz.U.04.100.1024	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. 2004, nr 100, poz. 1024)
30	Dz.U.04.101.1034	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA FINANSÓW z dnia 30 kwietnia 2004 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej badacza i sponsora (Dz.U.2004, nr 101, poz. 1034)
31	Dz.U.04.180.1860	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA GOSPODARKI I PRACY z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. 2004, nr 180, poz. 1860)
32	Dz.U.04.183.1896	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA ZDROWIA z dnia 4 sierpnia 2004 r. w sprawie okresowych badań lekarskich pracowników zatrudnionych w zakładach, które stosowały azbest w produkcji (Dz. U. 2004, nr 183, poz. 1896)
33	Dz.U.04.185.1920	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA ZDROWIA z dnia 9 sierpnia 2004 r. w sprawie leczenia uzdrawiskowego osób zatrudnionych przy produkcji wyrobów zawierających azbest (Dz. U. 2004, nr 185, poz. 1920)

Lp.	MIEJSCE PUBLIKACJI	AKT /ROZPORZĄDZENIE/
34	Dz.U.04.195.2011	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie systemów oceny zgodności, wymagań, jakie powinny spełniać notyfikowane jednostki uczestniczące w ocenie zgodności, oraz sposobu oznaczania wyrobów budowlanych oznakowaniem CE (Dz. U. 2004, nr 195, poz. 2011)
35	Dz.U.04.198.2041	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie sposobów deklarowania zgodności wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym (Dz. U. 2004, nr 198, poz. 2041)
36	Dz.U.04.200.2047	ROZPORZĄDZENIERADY MINISTRÓW z dnia 24 sierpnia 2004 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym i warunków ich zatrudniania przy niektórych z tych prac (Dz. U. 2004, nr 200, poz. 2047)
37	Dz.U.05.11.86	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA ZDROWIA z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz. U. 2005, nr 11, poz. 86)
38	Dz.U.05.13.109	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA ZDROWIA z dnia 10 stycznia 2005 r. w sprawie wzoru książeczki badań profilaktycznych dla osoby, która była lub jest zatrudniona w warunkach narażenia zawodowego w zakładach stosujących azbest w procesach technologicznych, sposobu jej wypełnienia i aktualizacji (Dz. U. 2005, nr 13, poz. 109)
39	Dz.U.05.72.642	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA ZDROWIA z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie list substancji niedozwolonych lub dozwolonych z ograniczeniami do stosowania w kosmetykach oraz znaków graficznych umieszczanych na opakowaniach kosmetyków (Dz. U. 2005, nr 72, poz. 642)
40	Dz.U.05.81.716	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA ZDROWIA z dnia 22 kwietnia 2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz. U. 2005, nr 81, poz. 716)
41	Dz.U.05.173.1445	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 13 lipca 2005 r. w sprawie programów szkoleń i wymagań egzaminacyjnych w zakresie kwalifikacji zawodowych marynarzy (Dz.U.2005, nr 173, poz. 1445)
42	Dz.U.05.189.1603	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA ZDROWIA z dnia 15 września 2005 r. w sprawie leków związanych z chorobami wywołanymi pracą przy azbestie (Dz. U. 2005, nr 189, poz. 1603)
43	Dz.U.05.216.1824	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI I PRACY z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. 2005, nr 216, poz. 1824)
44	Dz.U.05.238.2010	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 24 października 2005 r. w sprawie homologacji typu pojazdów samochodowych i przyczep (Dz. U. 2005, nr 238, poz. 2010)
45	Dz.U.06.49.356	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 21 marca 2006 r. sprawie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów poza instalacjami i urządzeniami (Dz. U. 2006, nr 49, poz. 356)
46	Dz.U.07.129.904	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA ZDROWIA z dnia 22 czerwca 2007 r. w sprawie wykazu substancji, których stosowanie jest dozwolone w procesie wytwarzania lub przetwarzania materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych, a także sposobu sprawdzania zgodności tych materiałów i wyrobów z ustalonymi limitami (Dz.U.2007, nr 129, poz. 904)
47	Dz.U.07.186.1322	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 22 lipca 2002 r. w sprawie rejestracji i oznaczania pojazdów (Dz. U. 2007, nr 186, poz. 1322 j.t.)
48	Dz.U.07.251.1885	ROZPORZĄDZENIERADY MINISTRÓW z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz.U.2007, nr 251, poz. 1885)

Lp.	MIEJSCE PUBLIKACJI	AKT /ROZPORZĄDZENIE/
49	Dz.U.08.37.212	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI z dnia 27 lutego 2008 r. w sprawie uposażenia strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. 2008, nr 37, poz. 212)
50	Dz.U.08.119.769	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 24 czerwca 2008 r. w sprawie rodzajów odpadów, których przywóz w celu unieszkodliwiania jest zabroniony (Dz. U. 2008, nr 119, poz. 769)
51	Dz.U.08.196.1217	ROZPORZĄDZENIERADY MINISTRÓW z dnia 14 października 2008 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz.U.2008, nr 196, poz. 1217)
52	Dz.U.08.206.1291	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 4 listopada 2008 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji oraz pomiarów ilości pobieranej wody (Dz. U. 2008, nr 206, poz. 1291)
53	Dz.U.08.207.1293	ROZPORZĄDZENIERADY MINISTRÓW z dnia 29 października 2008 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU) (Dz.U.2008, nr 207, poz. 1293)
54	Dz.U.08.223.1470	ROZPORZĄDZENIEPREZESA RADY MINISTRÓW z dnia 9 grudnia 2008 r. w sprawie przyporządkowania działalności oznaczonych kodami ISIC lub NICE do Polskiej Klasyfikacji Działalności (Dz.U.2008, nr 223, poz. 1470)
55	Dz.U.09.105.869	ROZPORZĄDZENIERADY MINISTRÓW z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (Dz. U. 2009, nr 105, poz. 869)
56	Dz.U.09.124.1033	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 23 lipca 2009 r. w sprawie sposobu przedkładania marszałkowi województwa informacji o występowaniu substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz. U. 2009, nr 124, poz. 1033)
57	Dz.U.09.140.1143	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 29 sierpnia 2009 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego (Dz.U.2009, nr 140, poz. 1143)
58	Dz.U.10.16.87	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz.U.2010, nr 16, poz. 87)
59	Dz.U.10.147.989	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCIZ dnia 11 sierpnia 2010 r. w sprawie wykazu chorób, z tytułu których funkcjonariuszowi Służby Więziennej przysługuje jednorazowe odszkodowanie (Dz.U.2010, nr 147, poz. 989)
60	Dz.U.10.213.1397	ROZPORZĄDZENIERADY MINISTRÓW z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U.2010, nr 213, poz. 1397)
61	Dz.U.10.249.1673	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 8 grudnia 2010 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz. U. 2010, nr 249, poz. 1673)
62	Dz.U.11.8.31	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA GOSPODARKI z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest (Dz. U. 2011, nr 8, poz. 31)
63	Dz.U.11.33.166	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA ZDROWIA z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. 2011, nr 33, poz. 166)
64	Dz.U.11.95.558	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 22 kwietnia 2011 r. w sprawie standardów emisyjnych z instalacji (Dz. U. 2011, nr 95, poz. 1582)
65	Dz.U.11.282.1658	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 15 grudnia 2011 r. w sprawie wzorów druków informacji dotyczącej opłaty za wydobytą kopalinę, podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji oraz podziemne składowanie odpadów (Dz. U. 2011, nr 2825, poz. 1658)
66	Dz.U.11.291.1714	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie dokumentacji hydrogeologicznej i dokumentacji geologiczno-inżynierskiej (Dz.U.2011, nr 291, poz. 1714)

Lp.	MIEJSCE PUBLIKACJI	AKT /ROZPORZĄDZENIE/
67	Dz.U.11.298.1771	ROZPORZĄDZENIEMINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie podziemnych składowisk odpadów (Dz. U. 2011, nr 295, poz. 1771)
68	Dz.U.12.191	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA TRANSPORTU, BUDOWNICTWA I GOSPODARKI MORSKIEJ z dnia 15 lutego 2012 r. w sprawie egzaminów dla kierowców przewożących towary niebezpieczne (Dz. U. 2012, poz. 191)
69	Dz.U.12.192	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA TRANSPORTU, BUDOWNICTWA I GOSPODARKI MORSKIEJ z dnia 15 lutego 2012 r. w sprawie świadectwa dopuszczenia pojazdu ADR (Dz. U. 2012, poz. 192)
70	Dz.U.13.24	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 20 grudnia 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu przedkładania marszałkowi województwa informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz. U. z dnia 8 stycznia 2013 r.)
71	Dz.U.13.25	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez marszałka województwa rejestru wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z dnia 8 stycznia 2013 r.)

POZOSTAŁE

Lp.	MIEJSCE PUBLIKACJI	AKT /POZOSTAŁE/
1	Konwencja	KONWENCJANr 162 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotycząca bezpieczeństwa w stosowaniu azbestu z dnia 24 czerwca 1986 r. (proces ratyfikacji przez Polskę jest w toku postępowania)
2	M.P.96.19.231	ZARZĄDZENIEMINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ z dnia 12 marca 1996 r. w sprawie dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia, wydzielanych przez materiały budowlane, urządzenia i elementy wyposażenia w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi (M.P. 1996, nr 19, poz. 231)
3	Dz.U.06.194.1433	KONWENCJA Nr 170 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotycząca bezpieczeństwa przy używaniu substancji i preparatów chemicznych w pracy, przyjęta w Genewie dnia 25 czerwca 1990 r. (Dz. U. 2006, nr 194, poz.1433)
4	Dz.U.11.110.641	OSWIADCZENIE RZĄDOWE z dnia 23 marca 2011 r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz. U. z dnia 31 maja 2011 r.)
5	M.P.09.50.735	KOMUNIKATMINISTRA GOSPODARKI z dnia 29 lipca 2009 r. o podjęciu przez Radę Ministrów uchwały w sprawie programu wieloletniego pod nazwą "Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032" (M.P. z dnia 7 sierpnia 2009 r.)
6	M.P.11.94.957	OBWIESZCZENIEMINISTRA ŚRODOWISKA16 września 2011 r. w sprawie wysokości stawek kar za przekroczenie warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi oraz za przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu, na rok 2012 (M.P. 2011.94.957)
7	M.P.11.94.958	OBWIESZCZENIEMINISTRA ŚRODOWISKA26 września 2011 r. w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2012 (M.P. 2011.94.958)
8	Program Uchwała 122/2009 Uchwała 39/2010	"Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032"

TABELA KODÓW WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

Kod wyrobu	Rodzaj wyrobu zawierającego azbest	Kod odpadu powstającego z wyrobu	Jednostka miary	Przelicznik na [kg]
W01	Płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie	17 06 05	m ² , kg	11
W02	Płyty azbestowo-cementowe faliste dla budownictwa	17 06 05	m ² , kg	11
W03	Rury i złącza azbestowo-cementowe			
W03.1	rury i złącza azbestowo-cementowe do usunięcia	17 06 05	m, kg	40
W03.2	rury i złącza azbestowo-cementowe do pozostawienia w ziemi	-	m, kg	40
W04	Izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest	17 06 01	m ³ , kg	300
W05	Wyroby cierne azbestowo-kauczukowe	16 01 11	kg	
W06	Przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione (tkaniny i odzież ochronna)	15 02 02	kg	
W07	Szczeliwa azbestowe	17 06 01	kg	
W08	Taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki	17 06 01	kg	
W09	Wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych	17 06 01	kg	
W10	Papier, tektura	17 06 01	m ² , kg	1,5
W11	Inne wyroby zawierające azbest, osobno nie wymienione			
W11.1	otuliny azbestowo-cementowe	17 06 01	m, kg	6
W11.2	kształtki azbestowo-cementowe budowlane (przewody wentylacyjne, podokienniki, osłony kanałów spalin)	17 06 05	m ² , kg	15
W11.3	kształtki azbestowo-cementowe elektroizolacyjne	16 02 13	kg	
W11.4	plytki PCV	17 09 03	m ² , kg	5
W11.5	plyty ogniochronne	17 06 01	m ² , kg	20
W11.6	papy, kity, i masy hydroizolacyjne	17 09 03	kg	
W11.7	sprzęt gospodarstwa domowego	20 01 35	kg	
W11.8	ubrania robocze, maski, filtry zanieczyszczone azbestem	15 02 02	kg	
W11.9	inne wyżej nie wymienione		kg	
W12	Drogi			
W12.1	drogi zabezpieczone	-	km, m ²	
W12.2	drogi niezabezpieczone	-	km, m ²	

INFORMACJA O WYROBACH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST¹⁾1. Nazwa miejsca/urządzenia/instalacji, adres²⁾:

.....

2. Wykorzystujący wyroby zawierające azbest – imię i nazwisko lub nazwa i adres:

.....

3. Rodzaj zabudowy³⁾:4. Numer działki ewidencyjnej⁴⁾:5. Numer obrębu ewidencyjnego⁴⁾:6. Nazwa, rodzaj wyrobu⁵⁾:

.....

7. Ilość posiadanych wyrobów⁶⁾:8. Stopień pilności⁷⁾:9. Zaznaczenie miejsca występowania wyrobów⁸⁾:

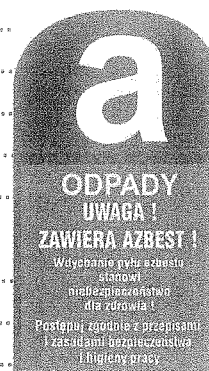
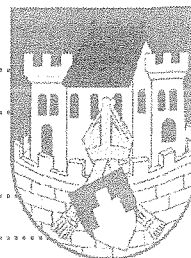
a) nazwa i numer dokumentu:

b) data ostatniej aktualizacji:

10. Przewidywany termin usunięcia wyrobów:

11. Ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest przekazanych do unieszkodliwienia⁶⁾:

.....

(podpis)

data

¹⁾ Za wyrób zawierający azbest uznaje się każdy wyrób zawierający wagowo 0,1 % lub więcej azbestu.

²⁾ Adres faktycznego miejsca występowania azbestu należy uzupełnić w następującym formacie: województwo, powiat, gmina, miejscowość, ulica, numer nieruchomości.

³⁾ Należy podać rodzaj zabudowy: budynek mieszkalny, budynek gospodarczy, budynek przemysłowy, budynek mieszkalno-gospodarczy, inny.

⁴⁾ Należy podać numer działki ewidencyjnej i numer obrębu ewidencyjnego faktycznego miejsca występowania azbestu.

⁵⁾ Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:

- płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
- płyty faliste azbestowo-cementowe stosowane w budownictwie,
- rury i złącza azbestowo-cementowe,
- rury i złącza azbestowo-cementowe pozostawione w ziemi,
- izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
- wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
- przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
- szczeliwa azbestowe,
- taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
- wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
- papier, tektura,
- drogi zabezpieczone (drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, po trwałym zabezpieczeniu przed emisją włókien azbestu),
- drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, ale niezabezpieczone trwale przed emisją włókien azbestu,
- inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione, w tym papier i tektura; podać jakie.

⁶⁾ Ilość wyrobów zawierających azbest należy podać w jednostkach właściwych dla danego wyrobu (kg, m², m³, m.b., km).

⁷⁾ Według „Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest” określonej w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71, poz. 649 oraz z 2010 r. Nr 162, poz. 1089).

⁸⁾ Nie dotyczy osób fizycznych niebędących przedsiębiorcami. Należy podać nazwę i numer dokumentu oraz datę jego ostatniej aktualizacji, w którym zostały oznaczone miejsca występowania wyrobów zawierających azbest, w szczególności planu sytuacyjnego terenu instalacji lub urządzenia zawierającego azbest, dokumentacji technicznej.

**OCENA STANU I MOŻLIWOŚCI BEZPIECZNEGO UŻYTKOWANIA WYROBÓW
ZAWIERAJĄCYCH AZBEST**

Nazwa miejsca/obiektu/urządzenia budowlanego/instalacji przemysłowej:

Adres miejsca/obiektu/urządzenia budowlanego/instalacji przemysłowej:

Rodzaj zabudowy¹⁾:

Numer działki ewidencyjnej²⁾:

Numer obrębu ewidencyjnego²⁾:

Nazwa, rodzaj wyrobu³⁾:

Ilość wyrobów⁴⁾:

Data sporządzenia poprzedniej oceny⁵⁾:

Grupa/ nr	Rodzaj i stan wyrobu	Punkty	Ocena
1	2	3	4
I	Sposób zastosowania azbestu		
1	Powierzchnia pokryta masą natryskową z azbestem (torkret)	30	
2	Tynk zawierający azbest	30	
3	Lekkie płyty izolacyjne z azbestem (ciężar obj. < 1 000 kg/m ³)	25	
4	Pozostałe wyroby z azbestem (np. pokrycia dachowe, elewacyjne)	10	
II	Struktura powierzchni wyrobu z azbestem		
5	Duże uszkodzenia powierzchni, naruszona struktura włókien	60	
6	Niewielkie uszkodzenia powierzchni (rysy, odpryski, załamania), naruszona struktura włókien	30	
7	Ścisła struktura włókien przy braku warstwy zabezpieczającej lub jej dużych ubytkach	15	
8	Warstwa zabezpieczająca bez uszkodzeń	0	
III	Możliwość uszkodzenia powierzchni wyrobu z azbestem		
9	Wyrób jest przedmiotem jakichś prac	30	
10	Wyrób bezpośrednio dostępny (do wysokości 2 m)	15	
11	Wyrób narażony na uszkodzenia mechaniczne	10	
12	Wyrób narażony na wstrząsy i drgania lub czynniki atmosferyczne	10	
13	Wyrób nie jest narażony na wpływy zewnętrzne	0	
IV	Miejsce usytuowania wyrobu w stosunku do pomieszczeń użytkowych		
14	Bezpośrednio w pomieszczeniu	30	
15	Za zawieszonym, nieuszczelnym sufitem lub innym pokryciem	25	
16	W systemie wywiewiania pomieszczenia (kanały wentylacyjne)	25	
17	Na zewnątrz obiektu (np. tynk)	20	
18	Elementy obiektu (np. osłony balkonowe, filarki międzyokienne)	10	

19	Za zawieszonym szczelnym sufitem lub innym pokryciem, ponad pyłoszczelną powierzchnią lub poza szczelnym kanałem wentylacyjnym	5	
20	Bez kontaktu z pomieszczeniem (np. na dachu odizolowanym od pomieszczeń mieszkalnych)	0	
V	Wykorzystanie miejsca/obiektu/urządzenia budowlanego/instalacji przemysłowej		
21	Regularne przez dzieci, młodzież lub sportowców	40	
22	Stale lub częste (np. zamieszkanie, miejsce pracy)	30	
23	Czasowe (np. domki rekreacyjne)	15	
24	Rzadkie (np. strychy, piwnice, komórki)	5	
25	Nieużytkowane (np. opuszczone zabudowania mieszkalne lub gospodarskie, wyłączone z użytkowania obiekty, urządzenia lub instalacje)	0	
SUMA PUNKTÓW OCENY			
STOPIEŃ PILNOŚCI			

UWAGA: W każdej z pięciu grup arkusza należy wskazać co najmniej jedną pozycję. Jeśli w grupie zostanie wskazana więcej niż jedna pozycja, sumując punkty z poszczególnych grup, należy uwzględnić tylko pozycję o najwyższej punktacji w danej grupie. Sumaryczna liczba punktów pozwala określić stopień pilności:

Stopień pilności I od 120 punktów

wymagane pilnie usunięcie (wymiana na wyrób bezazbestowy) lub zabezpieczenie

Stopień pilności II od 95 do 115 punktów

wymagana ponowna ocena w terminie do 1 roku

Stopień pilności III do 90 punktów

wymagana ponowna ocena w terminie do 5 lat

.....
Oceniający
(nazwisko i imię)

.....
Właściciel/Zarządca
(podpis)

.....
(miejscowość, data)

.....
(adres lub pieczęć z adresem)

Objaśnienia:

- Należy podać rodzaj zabudowy: budynek mieszkalny, budynek gospodarczy, budynek przemysłowy, inny.
- Należy podać numer obrębu ewidencyjnego i numer działki ewidencyjnej faktycznego miejsca występowania azbestu.
- Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:
 - płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
 - płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
 - rury i złącza azbestowo-cementowe,
 - izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
 - wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
 - przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
 - szczeliwa azbestowe,
 - taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
 - wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
 - papier, tektura,
 - inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione, w tym papier i tektura, podać jakie.
- Ilość wyrobów azbestowych podana w jednostkach masy (Mg) oraz w jednostkach właściwych dla danego wyrobu (m², m³, mb).
- Należy podać datę przeprowadzenia poprzedniej oceny; jeśli jest to pierwsza ocena, należy wpisać "pierwsza ocena".

**WZÓROZNAKOWANIA ODPADÓW, WYROBÓW I OPAKOWAŃ
ZAWIERAJĄCYCH AZBEST**

Wszystkie wyroby zawierające azbest powinny być oznakowane w następujący sposób:

- 1) oznakowanie zgodne z podanym wzorem powinno mieć wymiary: co najmniej 5 cm wysokości (H) i $\frac{1}{2} H$ szerokości
- 2) oznakowanie powinno składać się z:
 - a) części górnej ($h = 40 \% H$) zawierającej literę „a” w białym kolorze na czarnym tle,
 - b) części dolnej ($60 \% H$) zawierającej standardowy napis w białym lub czarnym kolorze na czerwonym tle; napis powinien być wyraźnie czytelny;
- 3) jeżeli wyrób zawiera krokidolit, standardowo stosowany zwrot „zawiera azbest” powinien być zastąpiony zwrotem „zawiera krokidolit/azbest niebieski”

**WZÓROZNAKOWANIADRÓG UTWARDZONYCH
ODPADAMI ZAWIERAJĄCYMI AZBEST**

Wszystkie drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, ale niezabezpieczone trwale przed emisją włókien azbestu, powinny być oznakowane w następujący sposób:

- 1) oznakowanie zgodne z podanym wzorem powinno mieć wymiary: co najmniej 30 cm wysokości (H) i $\frac{1}{2}$ H szerokości;
- 2) oznakowanie powinno składać się z:
 - a) części górnej ($h = 40 \% H$) zawierającej literę „a” w białym kolorze na czarnym tle,
 - b) części dolnej ($60 \% H$) zawierającej standardowy napis w białym lub czarnym kolorze na czerwonym tle; napis powinien być wyraźnie czytelny.

**WZÓR REGULAMINU FINANSOWANIA KOSZTÓW USUWANIA
I UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST
Z TERENU MIASTA I GMINY BISKUPIEC**

§ 1

1. Regulamin określa zasady przyznawania pomocy finansowej osobom fizycznym i prawnym w ramach realizacji przedsięwzięcia polegającego na usunięciu z terenu Miasta i Gminy Biskupiec wyrobów zawierających azbest ujawnionych i zinwentaryzowanych pochodzących tylko z tych posesji zlokalizowanych na terenie Miasta lub Gminy Biskupiec.
2. Zadanie wymienione w § 1, ust.1 będzie realizowane przez Gminę w przypadku uzyskania dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie (WFOŚiGW) lub innego źródła.
3. O finansowanie ubiegać się może osoba fizyczna lub prawna, która posiada tytuł prawny do terenu zlokalizowanego na terenie Miasta lub Gminy Biskupiec.

§ 2.

1. Finansowaniu podlegać będzie usunięcie i unieszkodliwienie odpadów pochodzących z konkretnej posesji i uznanych jako własność Wnioskodawcy.
2. W stosunku do zgłoszonych ilości przeprowadzona zostanie weryfikacja ilości wraz z kwalifikacją przyjętego trybu usunięcia. Ilość ta zostanie ustalona na podstawie łącznej ilości wyrobów zawierających azbest zinwentaryzowanych na danej posesji.
3. Ustala się, że odpady nie pochodzące z zasobów danej posesji nie będą usuwane, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wnioskodawca będzie zobowiązany do ich usunięcia na własny koszt.
4. W przypadku otrzymania dotacji finansowaniem objęte będą czynności związane z usuwaniem wyrobów/odpadów w tym: demontaż, pakowanie, (przygotowanie do transportu), transport i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest.

§ 3.

1. Osoba ubiegająca się o objęcie dofinansowaniem zobowiązana jest złożyć do Urzędu Miejskiego w Biskupcu (Al. Niepodległości 2; 11-300 Biskupiec) stosowny wniosek (wzór wniosku: załącznik nr 8).
2. Po zakwalifikowaniu się Wnioskodawcy do finansowania zostanie podpisana umowa pomiędzy Burmistrzem, a Wnioskodawcą.
3. Po wykonaniu zadania Wnioskodawca otrzyma od firmy realizującej zadanie kartę przekazania odpadu poświadczoną przez składowisko lub punkt tymczasowego składowania odpadów zawierających azbest.

§ 4.

1. Nie jest możliwe objęcie dofinansowaniem usunięcie wyrobów zawierających azbest, które zostały usunięte we własnym zakresie przez osoby wymienione w § 1, ust.1 pomimo posiadania wszystkich odpowiednich dokumentów nie zostaną
2. Wnioski niekompletne nie będą podlegały rozpatrzeniu.

**WZÓR WNIOSKU O DOFINANSOWANIE
ODEBRANIA I UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW
ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU MIASTA/GMINY BISKUPIEC**

1. Wnioskodawca:

.....
(imię i nazwisko)

adres do korespondencji:
(kod pocztowy, nazwa miejscowości, ulica, nr. domu, nr. lokalu)

telefon:

tytuł prawny do nieruchomości:

- ☐ własność
- ☐ współwłasność
- ☐ najem
- ☐ użyczenie
- ☐ inny
(wymienić jaki)

2. Lokalizacja wyrobów zawierających azbest:

..... nr ewidencyjny działki

3. Rodzaj odpadów:.....
(płyty eternitowe płaskie / faliste, inny odpad)

4. Ilość szacunkowa odpadów:.....

5. Oświadczam, że wszystkie dane zawarte w powyższym wniosku są zgodne z prawdą.

.....
(data i podpis wnioskodawcy)

Adnotacje urzędowe:
(wypełnia Urząd Miejski)

Rozpatrzenie wniosku:

.....
.....

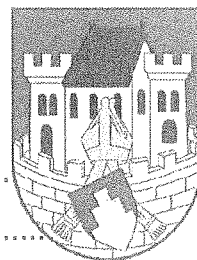
.....

Uwagi:

.....

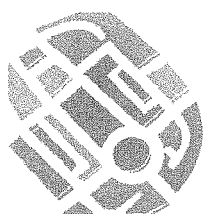
.....

.....

ZALECENIA I WYTYCZNE
/postępowanie z azbestem i wyrobami zawierającymi azbest/

1. Osoba fizyczna nie będąca przedsiębiorcą zobowiązana jest przedłożyć gminie (natomiast właściciel, zarządca lub użytkownik miejsc – wojewodzie) informacje o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystania na terenie do którego posiada tytuł prawny.
2. Informacje o których mowa w pkt. 1 powinny być sporządzone w dwóch egzemplarzach, jeden przekazywany wojewodzie/burmistrzowi/wójtowi, drugi przechowywany przez okres jednego roku, do czasu sporządzenia następnej informacji,
3. Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest stanowiących w myśl obowiązujących przepisów odpady niebezpieczne wymaga uzyskania zgody udzielonej przez starostę, specjalistycznej firmie posiadającej odpowiednie zaplecze techniczne i przeszkolony w zakresie bhp przy postępowaniu z azbestem personel. Chorobotwórcze działanie azbestu powstaje w wyniku wdychania włókien zawieszonych w powietrzu w trakcie niewłaściwego demontażu azbestu i jego wyrobów, dlatego zabroniony jest demontaż przez osoby nie posiadające uprawnień.
4. Unieszkodliwianie azbestu i jego wyrobów następuje poprzez składowanie na składowisku odpadów niebezpiecznych.
5. Usuwanie wyrobów zawierających azbest, szczególnie w przypadku elementów budowlanych jest kosztowne, istnieje możliwość uzyskania wsparcia ze strony krajowych lub zagranicznych funduszy na ochronę środowiska. Ze względu na to, że finanse przeznaczone są na realizację dużych projektów, właściciele powinni łączyć się w większe grupy i aplikować o pieniądze wspólnie ustanawiając przedstawiciela np. gminę lub związek gmin.

BISKUPIEC

krajobraz pełen możliwości

Zespół opracowujący:

Piotr Weraksa
Antoni Dajnowski
Krzysztof Wieczorek
Krzysztof Żmuda

Urząd Miejski w Biskupcu

Al. Niepodległości 2
11-300 Biskupiec
tel. 89 715 01 10
fax. 89 715 24 37
email: ratusz@biskupiec.pl